

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	5
ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОУЧВАНЕТО	6
I	7
ОПИСАНИЕ НА СИТУАЦИЯТА	7
1. Използвани методи за проучване на проблемите, потребностите и приоритетите на заинтересованите страни.....	7
1.1. <i>Методика на проучването</i>	8
1.2. <i>Цели на проучването</i>	11
1.3. <i>Съдържание на анкетната карта</i>	11
1.4. <i>Процес на провеждане на анкетното проучване</i>	13
1.5. <i>Обобщени резултати от проучването</i>	14
1.6. <i>Обобщени резултати от проведените събития</i>	29
II	31
ИДЕНТИФИЦИРАНИ ГРУПИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ	31
1. Заинтересовани страни от публичния сектор	31
<i>Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР</i> ..	32
<i>Идентифицирани от заинтересованите страни нужди и проблеми</i>	34
<i>Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР</i> ..	34
<i>Идентифицирани проблеми и нужди на образователните институции – училища и детски градини</i>	35
2. Заинтересовани страни от частния сектор	36
<i>Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР</i> ..	37
<i>Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати</i>	38
<i>Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати</i>	39
<i>Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР</i> ..	39
<i>Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати</i>	41
<i>Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати</i>	41

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

**„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.**

<i>Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР..</i>	42
<i>Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати</i>	43
<i>Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати</i>	44
3. Заинтересовани страни от неправителствения сектор	44
<i>Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР..</i>	45
<i>Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати</i>	47
<i>Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР..</i>	47
<i>Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати</i>	48
<i>Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати</i>	48
<i>Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР..</i>	49
<i>Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати</i>	50
<i>Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати</i>	50
4. Идентифицирани потенциални кандидати и бенефициенти по проекти към стратегията за водено от общностите местно развитие	50
III.....	58
ПРОГРАМИ И МЕРКИ С ВИСОК ПОТЕНЦИАЛ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО СВОМР	58
1. ПРСР/ ЕЗФРСР	58
<i>1.1. Мярка 4.1 „Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства“</i>	<i>58</i>
<i>1.2. Мярка 4.2 „Подкрепа за инвестиции в преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти“</i>	<i>58</i>
<i>1.3. Мярка 6.4 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“</i>	<i>59</i>
<i>1.4. Мярка 7.2 Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура</i>	<i>59</i>
<i>1.5. Мярка ЕЗФРСР/ Регламент 1305/2013 (мярка, включваща инвестиции за отдых и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство на територията на МИГ Кирково - Златоград)</i>	<i>60</i>
2. ОПИК	61
<i>2.1. Приоритетна ос 2, Инвестиционен приоритет 2.1 „Капацитет за растеж на МСП“</i>	<i>61</i>
3. ОПРЧР	61
<i>3.1. Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“ – Инвестиционни приоритети 1,3 и 6.....</i>	<i>61</i>

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

3.2. Приоритетна ос 2 Инвестиционен приоритет 3 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“	62
IV.	62
ПРОГРАМИ И МЕРКИ С НИСЪК ПОТЕНЦИАЛ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО СВОМР	62
1. Мерки от ПРСР, с нисък потенциал или без интерес от страна на ЗС.....	62
1.1. Мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите“.....	62
1.2. Мярка 9 „Създаване на групи и организации на производителите“	64
2. ОПИК	64
3. ОПОС.....	65

СЪДЪРЖАНИЕ НА ФИГУРИТЕ

ФИГ. 1 РЕСПОНДЕНТИ ПО ОБЩИНИ (БРОЙ)	14
ФИГ. 2 ВИД НА РЕСПОНДЕНТИТЕ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА МЕСТНО РАЗВИТИЕ (СМР).....	15
ФИГ. 3 ВИД НА РЕСПОНДЕНТИТЕ КЪМ СВОМР.....	16
ФИГ. 4 СЕКТОРИ, В КОИТО ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ РАЗВИВАТ ДЕЙНОСТ	16
ФИГ. 5 СТАТУС НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	17
ФИГ. 6 ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО	18
ФИГ. 7 ДЕЙНОСТ НА СТОПАНСТВОТО.....	18
ФИГ. 8 ТИП ИНВЕСТИЦИЯ.....	21
ФИГ. 9 ТИП РАЗХОДИ.....	22
ФИГ. 10 ИНОВАЦИИ В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО.....	22
ФИГ. 11 ИДЕИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ИНОВАЦИИ	23
ФИГ. 12 ИДЕИ ЗА УЧАСТИЕ В КЛЪСТЕРИ, ГРУПИ ИЛИ ОРГАНИЗАЦИИ.....	23
ФИГ. 13 ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ	26
ФИГ. 14 ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ – „ИНОВАЦИЯ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ“; „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ И „ОКОЛНА СРЕДА“	28
ФИГ. 15 ПРОГРАМА – „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ И „МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО“	28

СЪДЪРЖАНИЕ НА ТАБЛИЦИТЕ

ТАБЛИЦА 1	51
-----------------	----

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ЕПИ	Европейското партньорство за иновации
ЗНЧ	Закона за народните читалища
ЗЮЛНЦ	Закона за юридическите лица с нестопанска цел
МИГ	Местна инициативна група
МСП	малки и средни предприятия
ОПИК	Оперативна програма „Иновация и конкурентоспособност“
ОПНОИР	оперативната програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
ПМДР	Програма „Морско дело и рибарство“
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.
СВОМР	стратегия за водено от общностите местно развитие
СМР	Стратегията за местно развитие
СПО	стандартен производствен обем
ЦПО	Центрове за професионално обучение

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОУЧВАНЕТО

Настоящото проучване е извършено в рамките на Договор за предоставяне на безвъзмездна финансовата помощ на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие (ВОМР)“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., № РД50-154 /07.12.2015 г.

Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група Кирково - 2010“, в партньорство с неформалното обединение на публичния, стопански и нестопански сектор от община Златоград „Местно партньорство – Златоград“, изпълнява проект по Договор №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. В рамките на проекта се разработва настоящото проучване, необходимо за Стратегията за водено от общностите местно развитие за територията на община Кирково и община Златоград. В резултат на проекта Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група Кирково - 2010“ ще бъде преобразувано в Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група Кирково - Златоград“, като териториалният обхват на дейност на сдружението ще бъде разширен с територията на община Златоград. В тази връзка, в настоящият документ ще бъде използвано новото име на Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група Кирково - 2010“- „Местна инициативна група Кирково - Златоград“ (МИГ Кирково – Златоград), тъй като проучването се извършва на територията на двете общини, за които ще бъде разработена Стратегията за ВОМР за периода 2016 – 2020 г.

Проучването се представя като приложение към Договор № 1 / 04.01.2016 г. с предмет „Консултиране в процеса на разработване на стратегия за ВОМР на територията на общините Кирково и Златоград, и съпътстващи дейности“, сключен между Сдружение „Местна инициативна група Кирково - 2010“ и „Интеладвайзърс“ ЕООД. Изготвено в изпълнение на дейност 2: „Извършване на проучване и анализ за идентифициране на проблемите, потребностите и приоритетите на територията за целите на разработваната стратегия за водено от общностите местно развитие (СВОМР) на обхванатата от проекта територия – анализ на пазара и средата, нагласите на населението, нуждите и потребностите на бизнеса и нестопанския сектор на територията и др.“

Основните цели на проучването са свързани с:

- идентифициране на основните групи заинтересовани страни:

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

- свързани с реализиране на стратегията за ВОМР на територията на МИГ Кирково - Златоград;
 - включително като потенциални получатели на финансова помощ и ползватели на резултати от нейното изпълнение.
- идентифициране и анализ на нуждите и приоритетите на местните заинтересовани страни от стопанския, нестопанския и публичния сектор;
 - определяне на потенциала за кандидатстване по отделните мерки на програмите, финансиращи ВОМР от страна на различните групи заинтересовани страни
 - приоритизиране на избраните мерки, включително от гледна точка на отделения бюджет и интензитет на финансиране

I. ОПИСАНИЕ НА СИТУАЦИЯТА

1. Използвани методи за проучване на проблемите, потребностите и приоритетите на заинтересованите страни

В рамките на проучването се приложиха следните **методи** за анализ на потребностите и приоритетите на заинтересованите страни:

1. Провеждане на информационни и консултативни срещи и конференции свързани с процеса на популяризация на разработката на Стратегия за водено от общностите местно развитие:
 - Две информационни срещи
 - Два информационни семинара
 - Две информационни конференции
 - Обучения на местни лидери и екип на МИГ, вкл. представители на партньорите
 - Две работни срещи, свързани с консултирането за подготовка на стратегията
 - Три информационни срещи, свързани с консултиране с местната общност

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

2. Провеждане на анкетно проучване сред заинтересованите страни - количествен метод за събиране на информация за проблемите, потребностите и приоритетите на заинтересованите страни на територията на МИГ Кирково-Златоград, като изследването е извадково. Използван е методът на проста случайната извадка. Анкетните карти са разпространявани по време на събитията за популяризиране процеса на разработка на стратегията за ВОМР, изпратени на са по електронен път и на хартиен носител на максимален брой заинтересовани страни, като с цел по-широка достъпност са качени и на интернет страницата на специално разработения в рамките на проекта интернет сайт на МИГ Кирково-Златоград.
3. Провеждане на три обществени обсъждания

Настоящият анализ на потребностите и приоритетите на заинтересованите страни на територията на МИГ Кирково – Златоград отразява резултатите от използваните методи на проучване сред заинтересованите страни, проведени през периода м. февруари – м. април 2016 г.

1.1. Методика на проучването

За идентифициране на заинтересованите страни на територията обхваната от Стратегията за ВОМР на МИГ Кирково - Златоград, екипът на Изпълнителя планира анкетното проучване, със следните задачи и резултати:

Задача 1 Определяне на вид, предмет и цел на анкетното проучване.

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Описание на задачата	Резултат
Изясняване на вида и предмета на проучването. Формиране на целите на проучването.	Полу-стандартизирано анкетно проучване Цели: формулиране на целите и избора на мерки на стратегията за ВОМР; Идентифициране на потенциалните бенефициенти и потребностите на територията; Постигане на максимална представителност на заинтересованите страни в управлението на МИГ-а и оптимален обхват на Стратегията за ВОМР на МИГ Кирково – Златоград.

Задача 2 Съставяне на план на анкетното проучване.

Описание на задачата	Резултат
Определяне на всички задачи на проучването за постигане на формираните цели. Определяне на начина за изпълнение на задачите на проучването. Разпределяне на задълженията на експертния екип за изпълнение на задачите на проучването. Определяне на сроковете за изпълнение на всяка отделна задача.	Съставен план за провеждане на анкетното проучване: Период на провеждане: от 11 февруари до 15 април 2016 г. Начин на разпространение на анкетите: на хартиен носител по време на организираните събития за популяризиране на СВОМР и чрез създадения в рамките на проекта по под-мярка 19.1 интернет сайт на МИГ: http://mig-kirkovo-zlatograd.com/

Задача 3 Определяне основната съвкупност и извадка на анкетното проучване.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Описание на задачата	Резултат
<p>Определяне на необходимия обем от емпирична информация - определяне на необходимия брой лица, които трябва да бъдат анкетираны, така, че информацията да бъде максимално надеждна.</p>	<p><u>Определена основна съвкупност:</u> анкетните карти от 25% от присъствалите на информационните и консултативни срещи (събраните <i>общо 92</i> анкети от проучването покриват този критерий)</p> <p><u>Извадката на анкетното проучване:</u> следва принципа на <i>проста случайна</i> извадка</p>

Задача 4 Избор на методи за събиране на информация.

Описание на задачата	Резултат
<p>Определяне на методите за събиране на емпирична информация и отговорниците от екипа за събиране на информацията.</p>	<p>Събирането на попълнените анкети: се осъществява по време на информационните и консултативни срещи;</p> <p>Предаване на хартиен носител на координаторите на проекта;</p> <p>Изпращане по електронен път</p>

Задача 5 Изготвяне на анкетна карта и въпросници.

Описание на задачата	Резултат
<p>Изготвяне на анкетна карта и въпросници за събиране на необходимата информация.</p> <p>Техническа осигуреност във връзка с подготовката на необходимите материали.</p> <p>Публикуване на анкетата на сайта на проекта.</p>	<p>Изготвени анкетна карта за събиране на необходимата информация е съставена от 26 въпроса, групирани в 4 части, за да събере максимално необходимата информация</p>

Задача 6 Обработка и анализ на информацията.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Описание на задачата	Резултат
Извършване на обработка на данните и цялостен анализ на информацията.	Обработена и анализирана събраната информация

Задача 7 Обобщения и изводи от анкетното проучване.

Описание на задачата	Резултат
Информацията, получена чрез анкетното проучване се обобщава, разработват се съответните изводи.	Изведени обобщения и изводи от анкетното проучване

1.2. Цели на проучването

Основната цел на проучването е да обхване настоящата ситуация на територията за целите на разработената стратегия за VOMP на МИГ Кирково - Златоград като обхване широк кръг от заинтересовани страни с оглед:

- ✓ По-добро формулиране на целите и избора на мерки с оглед потенциалните бенефициенти и потребностите на територията;
- ✓ Постигане на максимална представителност в управлението на МИГ-а и оптимален обхват на Стратегията за VOMP на МИГ Кирково – Златоград.

Специфичните цели на проучването са идентифициране на заинтересованите страни на територията, очаквания, потребности, интерес и готовност за участие в разработването и прилагането на стратегията за водено от общностите местно развитие; проучвания сред населението, бизнеса и нестопанския сектор на територията, обхваната от стратегията; идентифициране на потенциалните кандидати и бенефициенти по проекти към стратегията за водено от общностите местно развитие.

1.3. Съдържание на анкетната карта

Анкетната карта е съставена от **26** въпроса, групирани в **4** части:

I. Информация за анкетираната организация

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Групата съдържа 12 въпроса (отворени и затворени) към респондентите, чиято цел е да се събере следната информация:

- Информация за организацията – вид, наименование, ЕИК/БУЛСТАТ, седалище и адрес на управление, код на икономическа дейност (въпроси 1-6)
- Конкретна информация за организацията - сектор/сектори, в който развива дейност, година на създаване на предприятието, статус на предприятието, икономически размер на стопанството (СПО), собственик на земи (въпроси 7-11)
- Контактна информация на анкетирания лице (въпрос 12).

Така формулираните въпроси позволяват:

- ✓ предварителна преценка за допустимост на респондента по мерките, по които е заявил интерес ;
- ✓ формиране на групи от заинтересовани страни, които да бъдат обособени в процеса на разработване и съгласуване на стратегията за BOMP.

II. Проблеми, потребности и приоритети за развитие на територията на МИГ Кирково - Златоград

Групата съдържа 1 въпрос (отворен) към респондентите, чиято цел е да се събере информация за мнението на анкетираните за проблемите, потребностите и приоритетите за развитие в областта, в която развива дейност (въпрос 1).

III. Информация за проектната идея на анкетираните

Групата съдържа 6 въпроса (отворени и затворени) към респондентите, чиято цел е да се събере следната информация:

- Какъв тип разходи и инвестиции биха направили анкетираните към стратегията за местно развитие (въпроси 1 и 2);
- Интересът към разработване и развитие на иновации в земеделското стопанство или в друга област (въпроси 3 и 4);
- Какъв интерес проявяват анкетираните към участието си в клъстер, група или организация на земеделски производители (въпрос 5);

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

- Проектните идеи, с които биха кандидатствали към стратегията – вкл. прогнозен бюджет и място на реализация (въпрос 6).

Групата от въпроси е ключова за идентифициране на мерките от програмите по ВОМР, както и условията по тях (допустими разходи и дейности), които да бъдат включени в стратегията.

IV. Интерес към мерки, които да бъдат включени в Стратегията за местно развитие на МИГ Кирково – Златоград

Групата съдържа въпроси (затворени) към респондентите, чиято цел е да посочат мерките от Програмата за развитие на селските райони, Програма за морско дело и рибарство, Оперативни програми – Иновации и конкурентоспособност, Развитие на човешките ресурси, Околна среда и Наука и образование за интелигентен растеж, които представляват интерес за тях и биха кандидатствали.

Групата от въпроси е ключова за идентифициране на мерките от програмите по ВОМР, които да бъдат включени в стратегията.

1.4. Процес на провеждане на анкетното проучване

След изготвянето на анкетната карта, бяха използвани следните методи на анкетиране:

- ☞ Анкетната карта беше разпространявана по време на събитията (2 информационни кампании, 2 информационни семинара и 2 информационни конференции) за популяризиране процеса на разработка на стратегията за ВОМР;
- ☞ Анкетата беше изпратена по електронен път на присъстващите от горепосочените събития с цел да достигне до максимален брой заинтересовани страни;
- ☞ Анкетата достигна до голям брой заинтересовани страни и със съдействието на общинската администрация Кирково и Златоград и УС на МИГ Кирково 2010;
- ☞ Анкетата беше публикувана на интернет страницата на разработения в рамките на проекта интернет сайт на МИГ Кирково-Златоград.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

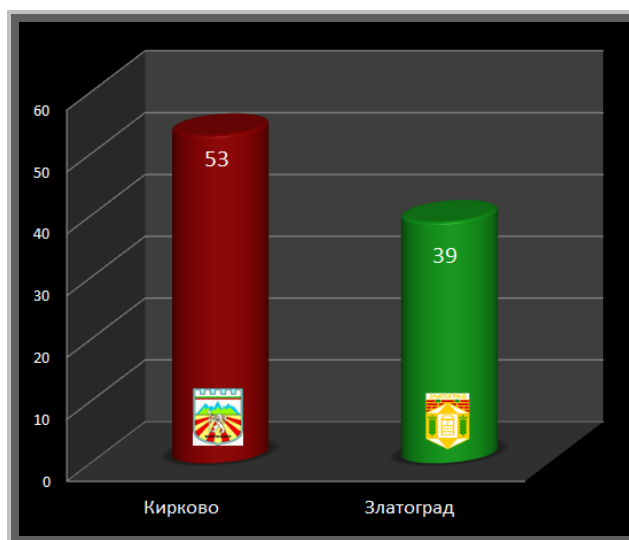

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

1.5. Обобщени резултати от проучването

В рамките на проучването бяха получени общо 92 попълнени анкети. Респондентите са с постоянен адрес в една от двете общини от територията на МИГ Кирково – Златоград. Повече от половината са с местожителство община Кирково, а останалите 39 респондента с местожителство община Златоград.

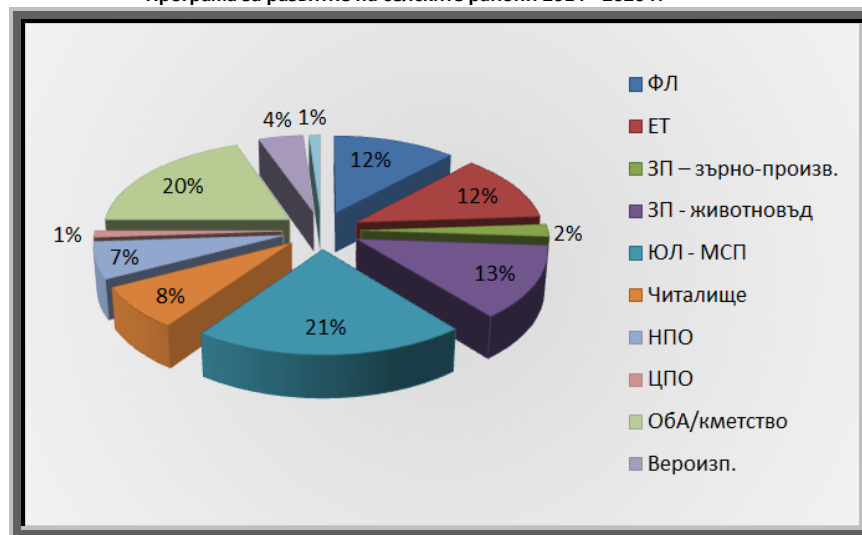
Фиг. 1 Респонденти по общини (брой)

Анкетираните 92 респондента участват в различни организации – 44 представители на стопанския сектор в района, 18 респондента от Общинските администрации и кметствата, 11 физически лица, 7 читалища, 6 неправителствени организации, 4 поделения на вероизповедания и две попълнени анкети от представители на образователни и обучителни организации (информацията е изведена от въпроси от 1 до 6 от анкетното проучване). Активността за попълване на анкетата може да се приеме за задоволителна, тъй като отговаря на определената първоначална съвкупност на извадката. Вземайки предвид и различните организации, в които участват анкетираните, може да се счита, че получените мнения са достатъчно представителни за извличане на нужните изводи.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Фиг. 2 Вид на респондентите към Стратегията за местно развитие (СМР)

Повечето въпроси са отворени с възможност респондентите да посочат конкретен отговор. Затворените въпроси са с изброени по няколко възможности за отговор, като респондентите са имали възможност да посочват повече от един отговор, някои от затворените въпроси съдържат поле за разяснения и допълнителна информация, по преценка на анкетирания.

Въпросите от анкетната карта са анализирани и обединени в четири тематични части, споменати в предходната точка. С цел по-високата информираност на респондентите, към анкетната карта беше разработено Приложение с описание на мерките от програмите по ВОМР, съдържащо допустимите бенефициенти, дейности и разходи по всяка мярка.

Първа част - Информация за анкетираната организация

Въпрос № 7 „Сектор/сектори, в който/които развивате Вашата дейност? Ако сте земеделски производител, в кой от следните сектори развивате Вашата дейност - Зърнено-житни култури; Медицински и етерично-маслени култури; Зърнено-бобови култури; Технически култури, с изключение на тютюн; Картофи; Мляко; Месо; Мед; Биологично произведени продукти; Винено грозде; Яйца; Плодове; Зеленчуци; Животновъдство; Друго – моля, посочете?“

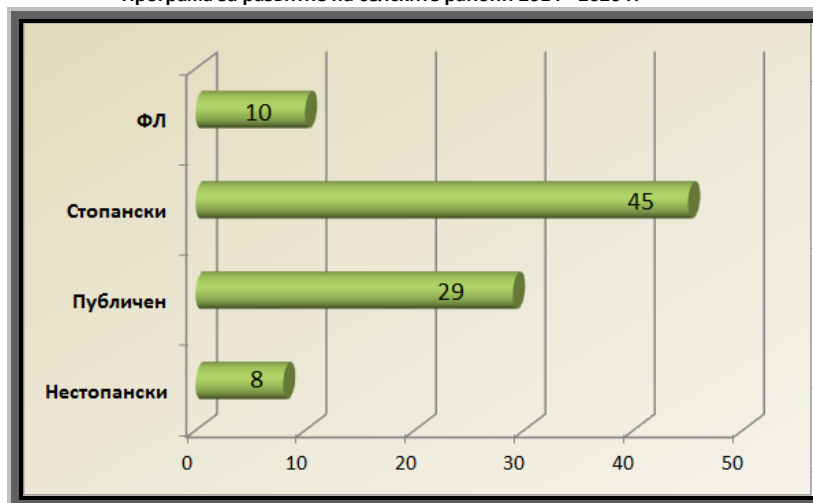
Въпросът съдържа две части – отворена, в която респондентите посочват сектора, в който развиват дейност, и затворена част, в която земеделските производители посочват конкретен сектор на зърнопроизводство или животновъдството.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

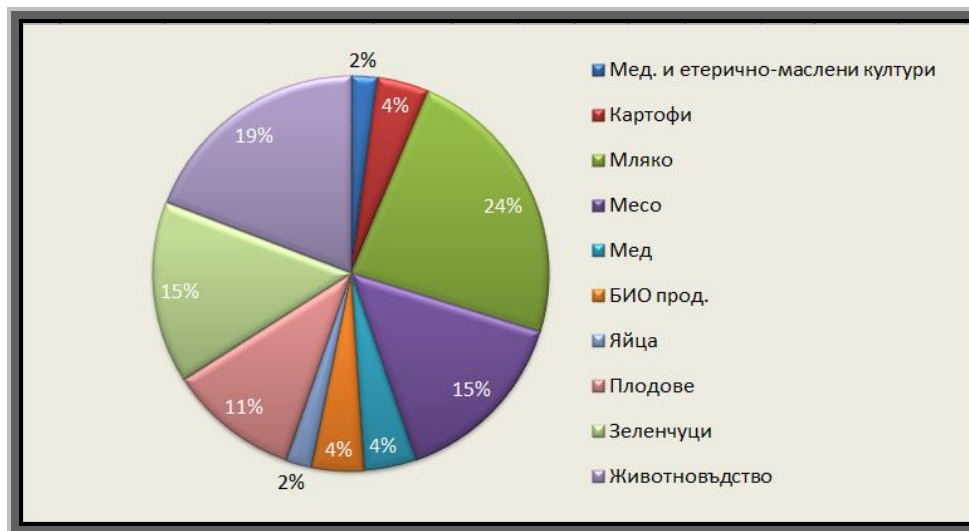

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Фиг. 3 Вид на респондентите към СВOMP

На графиката (фиг. 3) става ясно, че половината от анкетираните лица извършват своята дейност в стопанския сектор, на следващо място се нареждат 29 респондента от публичния сектор. Най малко са представителите на нестопанския сектор. В проведеното анкетно проучване вземат участие и лица, които не се определят в нито един от секторите.

Фиг. 4 Сектори, в които земеделските производители развиват дейност

Една трета от представителите на стопанския сектор развиват своята дейност като земеделски производители (фиг. 4), 24 % от респондентите посочват сектор „Мляко“, 15 % „Месо“, 19 % развиват своята дейност в животновъдството. Съответно в сектор Плодове и

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

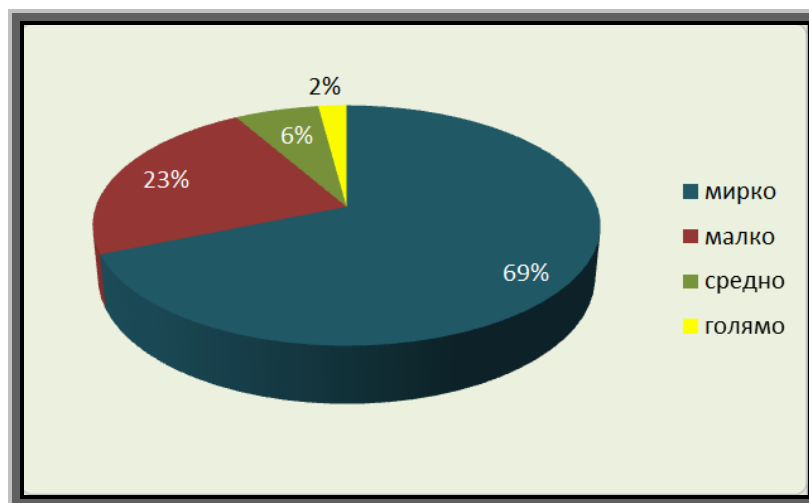

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

зеленчуци са 11 % и 15 %. В останалите сектори много малък процент от анкетираните развиват дейност.

Въпрос № 9 „Статус на предприятието – микро/малко/ средно/ голямо; брой персонал; годишен оборот; стойност на активите?“

48 от респондентите са посочили на статусът на своето предприятие. На територията на МИГ Кирково – Златоград преобладават микро предприятията – 69 %. 23 % от анкетираните определят своето предприятие като малко.

Фиг. 5 Статус на предприятието

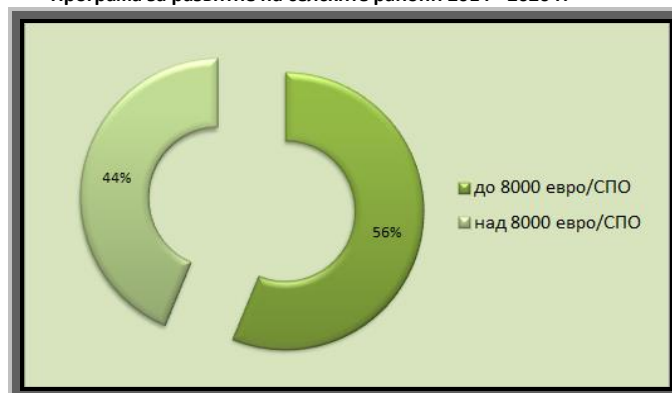
Въпрос № 10 „Икономически размер на стопанството в евро, измерен в стандартен производствен обем (СПО)? (ако сте регистриран като Земеделски производител)? Ако не знаете Вашия икономически размер на стопанството в евро, моля, посочете - Размер на обработваемата земя в декари; Вид на отглежданата култура; Глави добитък в брой; Вид на отглеждания добитък?“

Само двама от респондентите бяха посочили конкретен икономически размер на своето стопанство. Останалите 14 респондента бяха попълнили необходимите данни за изчисление, от което следва, че повече от половината земеделски стопанства на територията на двете общини притежават икономически размер до 8000 евро стандартен производствен обем. 44 % от стопанствата са с производствен обем над 8000 евро (фиг.6).

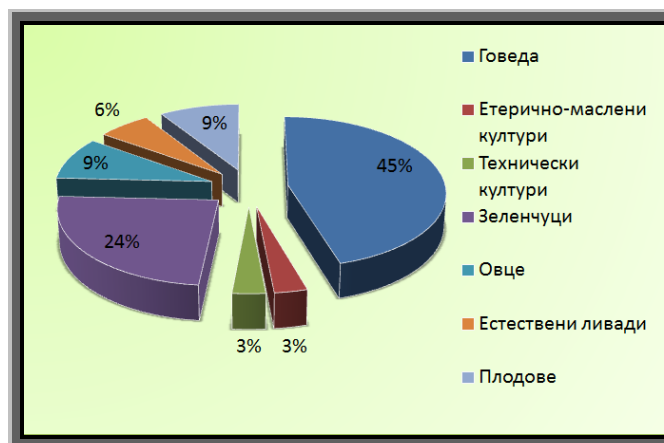

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Фиг. 6 Икономически размер на стопанството

На фиг. 7 са изобразени процентно видовете отглеждани култури и добитък, които шестнадесетте земеделски производители посочват за изчислението на стандартният производствен обем. Става ясно, че преобладаващо е отглеждането на едър рогат добитък 45 %, следвано от отглеждането на различни видове зеленчуци (чушки, краставици, домати и др.) 24 %. По 9 % имат отглеждането на различни овощни култури и отглеждането на овце.

Фиг. 7 Дейност на стопанството

Втора част. Проблеми, Потребности И Приоритети за развитие на територията на МИГ Кирково - Златоград

Групата съдържа един отворен въпрос към респондентите, чиято цел е да се събере следната информация за проблемите, потребностите и приоритетите за развитие в общините обхванати от територията на МИГ Кирково – Златоград.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Въпрос № 1 „Моля, посочете основните проблеми, потребности и приоритети за развитие в областта, в която развивате своята дейност?“

Въпросът е отворен, няма посочени възможности за отговор. Респонденти са посочили следните обобщени отговори:

■ Проблеми:

- ↗ Амортизирана производствена инфраструктура;
- ↗ Липса на спортна инфраструктура;
- ↗ Безработица на хора с ниско образование и без професионална подготовка;
- ↗ Липса на квалифицирана работна ръка;
- ↗ Високи енергийни разходи и липса на алтернативни източници на енергия;
- ↗ Липса на екопътеки, информационни табели за посещение на туристически обекти;
- ↗ Остаряла материална база на образователната и културна инфраструктура;
- ↗ Остаряла инфраструктура на религиозните храмове;
- ↗ Липса на малка по мащаби публична инфраструктура - детски площадки и беседки;
- ↗ Липса на достатъчен брой поливни площи;
- ↗ Липса на модернизация в преработващите предприятия.

■ Потребности:

- ↗ Обновяване на производствената инфраструктура;
- ↗ Разширяване на производствените дейности;
- ↗ Обновяване на селскостопанските сгради;
- ↗ Саниране на образователната и културна инфраструктура;
- ↗ Професионално обучение за квалифициране на човешкия ресурс;
- ↗ Внедряване на възобновяеми енергийни източници;
- ↗ Подобряване на общодостъпната туристическа инфраструктура;
- ↗ Оптимален режим на водоснабдяване на поливните площи;

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

- Обновяване на материалната база на образователни и културни обекти;
- Модернизация на цеховете от преработващата промишленост;
- Модернизация на земеделските стопанства;
- Достъп до социални грижи и модернизиране на социалната инфраструктура;

■ Приоритети за развитие:

- Повишено качество и количество на произведената или преработена земеделска продукция;
- Стимулиране на икономическото развитие, насърчаване на инвестициите;
- Подобряване на туристическите продукти и услуги;
- Селското стопанство – земеделие и животновъдство;
- Повишаване на професионалната квалификация на населението;
- Модернизация на селското стопанство;
- Социалното подпомагане;
- Насърчаване на биологичното земеделие;
- Модернизация на предприятия, извън сектора на земеделието;

Трета част. Информация за проектната идея на анкетираните

Групата съдържа 6 въпроса (отворени и затворени) към респондентите, чиято цел е да се събере информация за: разходи и инвестиции, които биха направили анкетираните; интерес към разработване и развитие на иновации в дадена област (въпроси 3 и 4); интерес към участие в клъстер, група или организация на земеделски производители; проектните идеи, с които биха кандидатствали към стратегията.

Въпрос № 1 „Моля, посочете за какъв тип инвестиция бихте кандидатствали с проект към Стратегията за местно развитие на МИГ Кирково - Златоград?“

С оглед анализиранияте данни от 118 отговора в анкетното проучване, приоритетни области, в които респондентите се очертава да направят инвестиции в следните области:

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

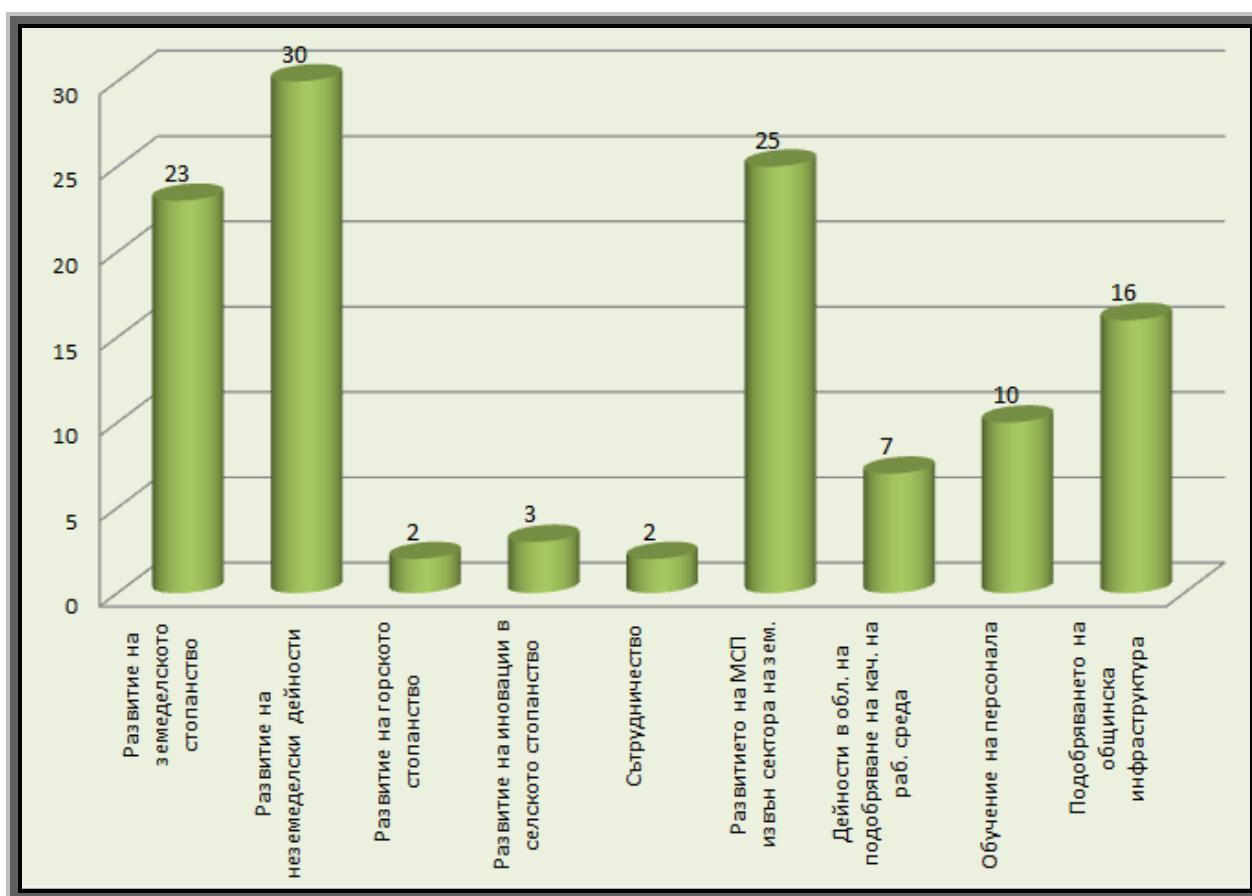

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

- 30 от респондентите са посочили развитието на неземеделски дейности като инвестиция, която биха направили;
- 23 от анкетираните посочват като приоритетна област земеделските стопанства;
- 25 посочват развитието на малки и средни предприятия (МСП) извън сектора на земеделието;
- 16 отбелязват подобряването на общинска инфраструктура като приоритетна област;
- 10 от респондентите са отбелязват обучението на персонала.

Фиг. 8 Тип инвестиция

Въпрос № 2 „Моля, посочете за какъв тип разходи бихте кандидатствали с проект към Стратегията за местно развитие на МИГ Кирково – Златоград?“

Почти равен брой от анкетираните биха кандидатствали с проект към Стратегията за местно развитие на МИГ Кирково – Златоград за „Строителство/Реконструкция на

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

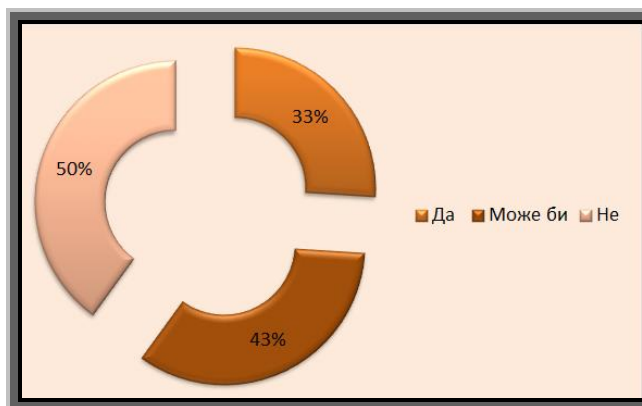
„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

недвижимо имущество“ – 37% и „Доставка на машини и оборудване“ – 38 %. Съответно останалата част от отговорите се разпределя почти по равно между „Внедряване на софтуер, системи за управление на качеството, международно-признати стандарти и др.“ – 12% и „Обучения, повишаване на квалификацията на персонала, обмен на опит“ – 13%.

Фиг. 9 Тип разходи

Въпрос № 3 „Имате ли идея за разработване и развитие на иновации в селското стопанство?“

Фиг. 10 Иновации в селското стопанство

50 % от анкетираните са посочили, че нямат идея за разработване и развитие на иновация в селското стопанство. 43 % от анкетираните споделят, че може би имат иновативна идея,

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

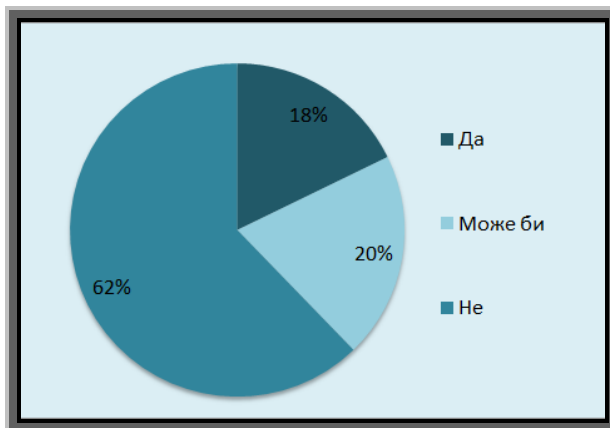

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

която да приложат в селското стопанство, а 33 % имат идея, с която ще кандидатстват по Стратегията за ВОМР на МИГ Кирково – Златоград.

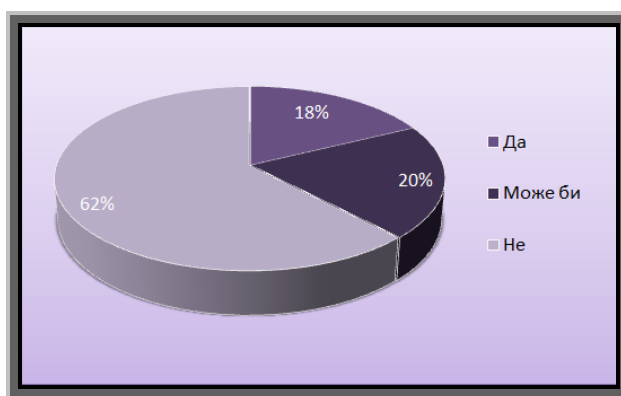
Въпрос № 4 „Имате ли идея за разработване и развитие на иновации в други области?“

Фиг. 11 Идеи за разработване и развитие на иновации

62 % от респондентите са посочили, че нямат идея за разработване и развитие на иновация в други области. 20 % от анкетираните споделят, че може би имат иновативна идея, която да приложат в сектор различен от селскостопанският, а 18 % имат идея, с която ще кандидатстват по Стратегията за ВОМР на МИГ Кирково – Златоград.

Въпрос № 5 „Имате ли идея за участие в клъстери, групи или организации на земеделски производители?“

Фиг. 12 Идеи за участие в клъстери, групи или организации

62 % от анкетираните са посочили, че нямат идея за участие в клъстери, групи или организации на земеделски производители. 20 % от анкетираните споделят, че може би

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

биха взели участие в сформирани организации на земеделски производители, а 18 % от анкетираните смятат да участват в групи/организации на земеделски производители и биха кандидатствали, ако Стратегията за ВОМР на МИГ Кирково – Златоград има включена такава мярка.

Въпрос № 6 „Моля, опишете накратко Вашата проектна идея за кандидатстване към Стратегията на МИГ, вкл. прогнозен бюджет и място на реализация?“

Въпросът е отворен, няма посочени възможности за отговор. Респондентите са посочили широк диапазон от проектни идеи, в т.ч.:

- ✎ Модернизация, строително-монтажни работи и други видове инвестиции в земеделски стопанства – създаване на овощни градини - с. Китня, с. Бенковски; насаждения от лавандула – гр. Златоград; обновяване на селскостопанската техниката - с. Старцево, с. Козлево;
- ✎ Инвестиции в модернизация на производствена база - цех за консервиране на зеленчуци - с. Чорбаджийско; предприятие за преработка на плодове – гр. Златоград; мандра за преработка на собствена продукция - с. Първенци, с. Бенковски;
- ✎ Инвестиции в образователна и спортна инфраструктура - с. Фотиново, гр. Златоград;
- ✎ Развитие на алтернативни форми на туризъм – конна база в с. Китня и др.;
- ✎ Инвестиции в животновъдни ферми – овцеферма - с. Завоя, с. Хаджийско; кравеферма - с. Бенковски, с. Първенци и др.;
- ✎ Реконструкция на религиозни храмове - джамия в махала Табахана, гр. Златоград; църква Св. Дух в с. Бенковски;
- ✎ Инвестиции във възобновяеми енергийни източници - с. Дюбица;
- ✎ Разширяване и подобряване на хотелските услуги - с. Кирково;
- ✎ Инвестиции в неземеделски дейности – шивашко предприятие - с. Долен; къщи за гости - с. Мъглене, гр. Златоград; автосервизи - с. Кирково, гр. Златоград; автомивки; кабинет по дентална медицина - гр. Златоград; цех за бетонови изделия - гр. Златоград; търговски обекти - с. Бенковски; лятно кино в гр. Златоград;
- ✎ Инвестиции, рехабилитация и изграждане на туристическа инфраструктура - посетителски център - гр. Златоград; екопътеки - с. Янино, гр. Златоград; велоалеи, заслони, реклами, брошури и др.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

- ✦ Изграждане на малка по мащаби обществена инфраструктура – детски площадки - с. Дружинци, с. Брегово, с. Орлица, с. Завоя; спортни площадки - с. Хаджийско;
- ✦ Обновяване на материалната база на образователни и културни обекти - с. Долен, с. Кирково, с. Завоя, с. Дрангово, гр. Златоград, С. Старцево;
- ✦ Строителство, реконструкция и рехабилитация – общински пътна инфраструктура, водоснабдителни системи и съоръжения - с. Долен, с. Самодива, с. Подкова, с. Кирково;
- ✦ Подобряване достъпа до заетост на безработни лица и квалификацията на човешкия ресурс – Обучение на младежи за работа в туристически обекти и в селското стопанство (гр. Златоград);
- ✦ Инвестиции в достъп до здравни и социални услуги – гр. Златоград.

Четвърта част: Интерес към мерки, които да бъдат включени в Стратегията за местно развитие на МИГ Кирково – Златоград

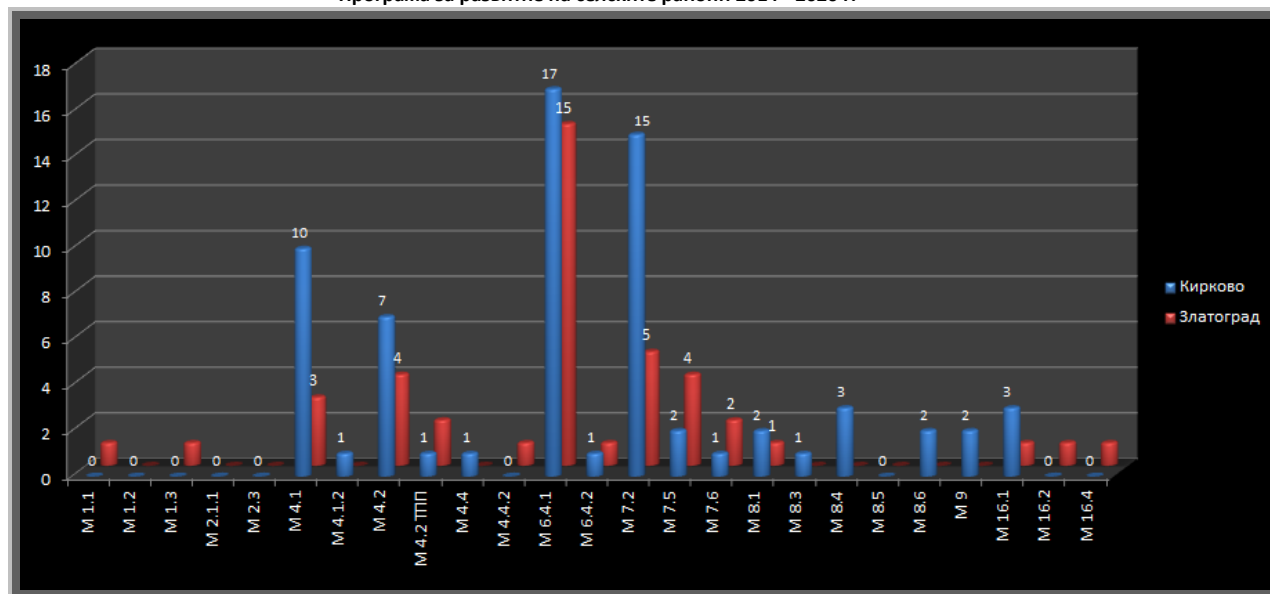
Групата съдържа затворени въпроси към респондентите с възможност за отбелязване на повече от един отговор, чиято цел е да посочат мерките от програмите, които представляват интерес за тях и биха кандидатствали.

Въпрос № 1 „Моля, посочете коя от следните допустими мерки от Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. (ПРСР) и други Оперативни програми на национално ниво представлява интерес за кандидатстване от Ваша страна (възможен е повече от един отговор)?“

- Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г. (ПРСР)

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Фиг. 13 Програма за развитие на селските райони

92-ма респонденти са посочили 112 отговора от мерките, които предлага **Програмата за развитие на селските райони** (фиг. 13). Анкетираните от територията на МИГ Кирково – Златоград имат следният интерес към програмата: най-високо изразен е в **мярка 6.4** - „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“, от която 17 от запитаните са от община Кирково и 15 от община Златоград; на второ място е **мярка 7.2** - „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, от която 15 от анкетираните са от община Кирково и 5 от община Златоград; на трето място е **мярка 4.1** - „Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства“, от която 10 са от община Кирково и 3 от община Златоград; на четвърто място е **мярка 4.2** - „Подкрепа за инвестиции в преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти“, от която 7 са от община Кирково и 4 от община Златоград; на пето място е **мярка 7.5** - „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“, от която 4 от респондентите са от община Златоград и 2 от община Кирково. Другите предвидени мерки по Програмата за развитие на селските райони не представляват интерес за анкетираните лица, общо отговорите за двете общини не надхвърлят повече от пет отбелязвания.

- Оперативни програми - „Иновация и конкурентоспособност“; „Развитие на човешките ресурси“ и „Околна среда“:

92-ма респонденти са отбелязали 39 отговора от мерките, които предлагат оперативните програми - „Иновация и конкурентоспособност“; „Развитие на човешките ресурси“ и *Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.*

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

„Околна среда“. Анкетираният от територията на МИГ Кирково – Златоград проявяват по-голям интерес към **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“** (ОПРЧР) (фиг.14) – в три от мерките се наблюдава най – голяма активност, на първо и второ място с малка разлика са *Приоритетна ос 1 Инвестиционен приоритет 1: „Достъп до заетост на икономически неактивни и безработни лица“*, от които 7 от респондентите са от община Кирково и 3 от община Златоград и *Инвестиционен приоритет 3: „Насърчаване и подпомагане на младежката заетост“*, от които 6 от респондентите са от община Кирково и 3 от община Златоград; на трето място е *Приоритетна ос 2 Инвестиционен приоритет 3: „По-добър достъп до устойчиви услуги на достъпна цена, вкл. здравни и социални услуги – интегриран подход“*, от които 6 от респондентите са от община Златоград, в община Кирково няма проявен интерес от страна на кандидатите.

Респондентите по **Оперативна програма „Иновация и конкурентоспособност“** (ОПИК) са пет предприятия идентифицирали се като МСП, причината за ниската активност е, защото предприятията в региона не са регистрирани на територията на МИГ. Интересът към програмата е изразен и в двете общини, на първо място анкетираният посочват *Приоритетна ос 2 Инвестиционен приоритет 2.2: „Капацитет за растеж на МСП“*, забелязва се липсата на интерес от страна на предприятията към мерките в *Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“* и *Приоритетна ос 2 Инвестиционен приоритет 2.1 „Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството“*.

Респондентите по **Оперативна програма „Околна среда“** (ОПОС) са едва 3, което е показателно за липсата на достатъчен интерес към *допустимата приоритетна ос 3 Натура 2000 и биоразнообразие“* от програмата в стратегиите за воденото от общностите местно развитие. Интересът е от страна на анкетираните от община Кирково по *Под -приоритет 1: „Инвестиции за поддържане и подобряване на природозащитното състояние на видове и природни местообитания в мрежата Натура 2000“*.

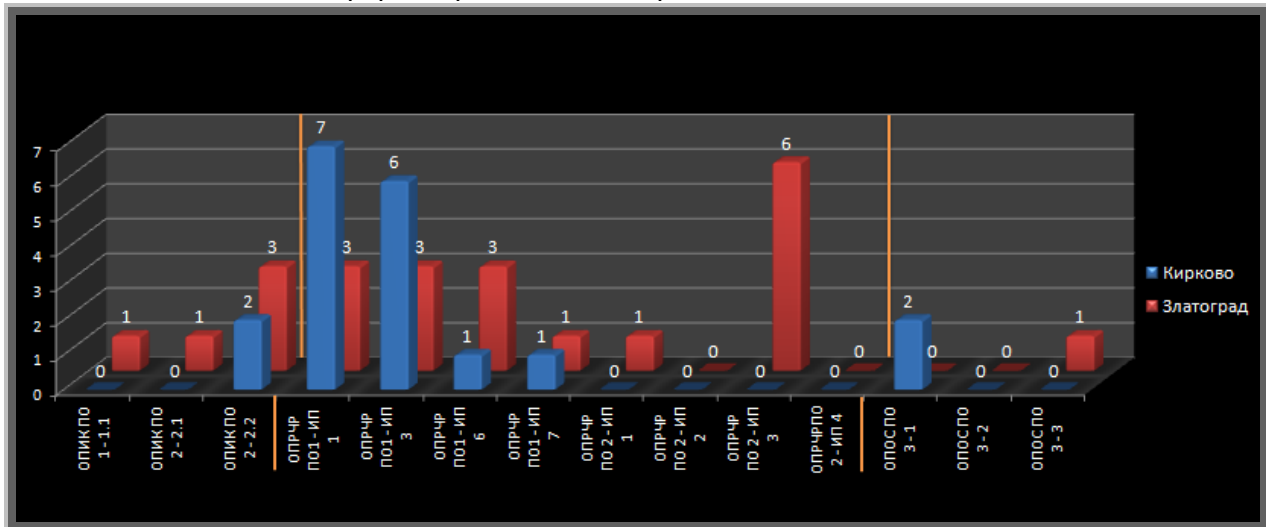

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

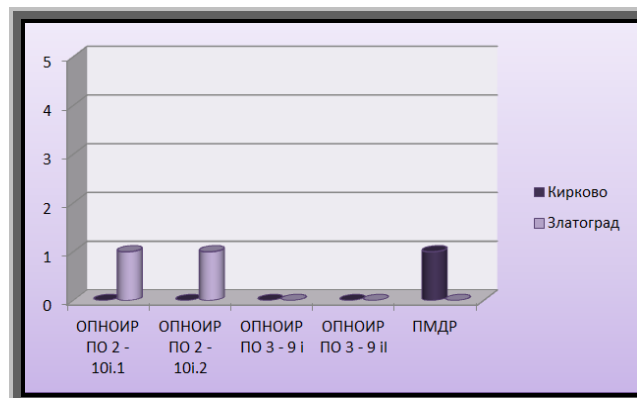
„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Фиг. 14 Оперативни програми – „Иновация и конкурентоспособност“; „Развитие на човешките ресурси“ и „Околна среда“

„Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и Програма „Морско дело и рибарство“

При оперативната програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) и Програма „Морско дело и рибарство“ (ПМДР) (фиг. 15) в проведеното анкетно проучване няма висока активност от страна на респондентите, което може да се обясни и с факта, че по време на информационните срещи голяма част от респондентите бяха информирани, че двете програми на този етап няма да са допустими за включване в стратегиите за воденото от общностите местно развитие.

Фиг. 15 Програма – „Наука и образование за интелигентен растеж“ и „Морско дело и рибарство“

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

1.6 Обобщени резултати от проведените събития

За целите на настоящото проучване се проведоха информационни и консултативни срещи, конференции, семинари, обучения и обществени обсъждания свързани с процеса на популяризация на разработката на Стратегия за водено от общностите местно развитие:

- Шест от събитията (срещи, семинари и конференции) се проведоха във връзка с популяризирането на процеса на разработка на стратегията за ВОМР – основната цел на събитията е запознаване на местната общност с подхода ВОМР; запознаване с добри практики по прилагане на подхода ЛИДЕР; на срещите бяха представени възможностите за финансиране, които предлага Програмата за развитие на селските райони и другите програми финансиращи подхода ВОМР; бяха разпознати представителите на заинтересованите страни, техните нужди и интерес към стратегията за ВОМР; на събитията се разпространяваха анкетните карти създадени за целите на настоящото проучване. Срещите привлякоха вниманието на повече от 270 представители на заинтересованите страни на територията на МИГ Кирково - Златоград.
- Следващият етап от събитията (срещи и обществени обсъждания с местната общност) е свързан с консултиране подготовката на стратегията за ВОМР на МИГ Кирково – Златоград – състояха се осем мероприятия, които обхванаха повече от 150 заинтересовани страни. Основната цел на събитията е конкретизиране на проблемите, нуждите и интереса на заинтересованите страни; подробно се разглеждаха възможностите за кандидатстване на всеки бенефициент; на присъстващите се представи предложение за стратегическа и финансова рамка на стратегията за ВОМР, която в процеса на събитията придоби окончателен вид, отговарящ на всичките им изисквания и одобрена на обществените обсъждания.
- Обучения на местни лидери и екип на МИГ, вкл. представители на партньорите – проведоха са две двудневни обучения. Първото обучение, предвидено за екипа на МИГ Кирково – Златоград и представители на партньорите в МИГ се проведе в село Кирково (19 – 20 май) с общо 15 участника. Обучението за местните лидери се проведе в град Златоград (25 – 26 май), като в него взеха участие 21 човека. Обученията обхванаха следните теми: Основни принципи на подхода „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР); Нормативна рамка за изпълнение на подхода ВОМР на европейско и национално ниво; Институционална рамка за прилагане на ВОМР на национално и местно ниво; Практическо прилагане

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

на ВОМР – механизъм инструментариум, процес на избор на проекти, информация и публичност; Стратегическа и финансова рамка на СВОМР на МИГ Кирково – Златоград; Основни изисквания към всички мерки от СВОМР на МИГ Кирково – Златоград; Специфични изисквания към мерките от ЕЗФРСР на СВОМР на МИГ Кирково – Златоград; Специфични изисквания към мерките от ЕСФ на СВОМР на МИГ Кирково – Златоград; Специфични изисквания към мерките от ЕФРР на СВОМР на МИГ Кирково – Златоград.

Приоритетни области за финансиране на проекти по СВОМР

След проведеното анкетно проучване сред идентифицираните заинтересовани страни и след индивидуален анализ на получените отговори могат да се изведат следните приоритетни области за финансиране:

- 👉 Инвестиции в неземеделски дейности;
- 👉 Обновяване на населените места и подобряване на обществената инфраструктура;
- 👉 Инвестиции в земеделски стопанства;
- 👉 Инвестиции в преработка на селскостопански продукти;
- 👉 Инвестиции в туристическа инфраструктура, възстановяване на природно и културно наследство;
- 👉 Обучения, професионални консултации, осигуряване на заетост на безработни лица;
- 👉 Насърчаване на социалното включване – достъп до здравни услуги и социални дейности за възрастни хора и хора с увреждания;
- 👉 Инвестиции за подобряване на производствения капацитет на малки и средни предприятия.

Приоритетни кандидати за финансиране по СВОМР

След проведеното анкетно проучване сред идентифицираните заинтересовани страни и след индивидуален анализ на получените отговори може да се изведат следните приоритетни кандидати за финансиране:

1. Общини, кметства и други публични органи

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

2. Образователни и обучителни организации (училища, детски градини); ЦПО и др. обучителни организации попадат в нестопански сектор
3. Микропредприятия извън сектора на земеделието
4. Малки и средни предприятия извън сектора на земеделието
5. Земеделски производители и преработватели
6. Земеделски производители и преработватели – малки земеделски стопанства
7. Културни организации (вкл. читалища)
8. Местни поделения на вероизповеданията
9. НПО от всички сектори.

II.

ИДЕНТИФИЦИРАНИ ГРУПИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ

Въз основа на проведеното анкетно проучване бяха идентифицирани осем основни групи заинтересовани страни на територията на МИГ Кирково – Златоград, които да бъдат включени в процеса на разработване и прилагане от стратегията за водено от общностите местно развитие. Заинтересованите страни са представени по-долу, като са групирани по основните сектори - публичен, частен и неправителствен.

1. Заинтересовани страни от публичния сектор

Съгласно Наредба 22 от 2015 г. за прилагане на под-мярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ (BOMP) от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. (ПРСР 2014-2020 г.) публичният сектор обхваща: служители на централната или териториалната администрация на изпълнителната власт, на общината, на общинския съвет, кмет и заместник-кметове на общината, кметства или райони, кметски наместници, общински съветници, както и публични институции, които получават финансиране от държавния или общинския бюджет. Групите заинтересовани страни от публичния сектор, които са определени на територията на МИГ, включват Община Кирково и Община Златоград - органи на местната власт и местното самоуправление, както и образователни и обучителни организации (училища, детски градини, ЦПО и др.) находящи се на територията на двете общини.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Публичният сектор като основен бенефициент има възможност да подобри приоритетните области посочени от анкетираните, като запазване на културното наследство и обновяване на населените места, превръщайки ги в благоприятна среда за развитие на бизнес, култура и образование.

1.1. Публични органи - Община Кирково, Община Златоград, кметства на територията на МИГ Кирково – Златоград – органи на местната власт и местното самоуправление, образователни институции (училища, детски градини).

Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за BOMP

Потенциалните мерки от програмите, подкрепящи воденото от общностите местно развитие, в които заинтересованата страна – **публични органи** е допустим бенефициент и има възможност да кандидатства, ако са включени в одобрената стратегията на МИГ Кирково - Златоград.

- **Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.** – Общините в селските райони са допустим бенефициент по мярка 7 (**под-мярка 7.2 и под-мярка 7.5**), чиято цел е свързана с постигане на устойчивост на социално-икономическото развитие в населените места, чрез подобряване на съществуващата инфраструктура и качеството на предлаганите публични услуги. С прилагането на мярката ще се създаде, подобри или разшири малка по мащаби инфраструктура в селските райони – общинска пътна мрежа, туристическа инфраструктура, социална инфраструктура, обществени сгради, спортна, образователна и културна инфраструктура. Подобряването и разширяването на основните услуги - икономически, социални, културни и образователни са основната причина населените места да са по-привлекателни за живеене от населението и развитие на бизнеса. Развитието на туризма в селските райони е от особено значение в отдалечените периферни, крайгранични и планински общини, каквито са общините Кирково и Златоград, които притежават уникални туристически ресурси, следва да ги развият, за да получат по-голяма популярност като нови дестинации.

Друга възможност за кандидатстване на Общините в селските райони е по мярка 8 (**под-мярка 8.1, под-мярка 8.3, под-мярка 8.4, под-мярка 8.5 и под-мярка 8.6**), която предоставя инвестиции в развитието на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите. Стопанисването на горите е част от политиката за развитие на селските райони, допринася за осъществяването на социални, икономически и екологични цели в районите. Насърчаването на горският ресурс в

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

България спомога за развитието на дърводобивната и дървообработващата промишленост, отразява се положително на опазване на биоразнообразието, осигурява биомаса за производство на енергия, ограничава ерозията, поддържа нормални нива на въглерода в населените места. Мярка 8 дава възможност за: създаването и залесяването на горски масиви; подпомага предотвратяването и възстановяването на щети от горски пожари и природни бедствия; инвестиции, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми; прилагане на технологии в лесовъдството и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти.

- **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.** - Общините са допустим бенефициент в лицето си на работодатели по **Приоритетна ос 1 (Инвестиционни приоритети - 1, 3, 6 и 7)**. Подкрепят се инициативи, свързани с прилагането на стратегии за учене през целия живот, обучението и развитието на професионални умения и квалификация, усъвършенстването на универсални умения на работната сила, активизира и приобщава неактивните лица, подобряване достъпа до заетост на безработни лица. Прилагането на приоритетната ос ще допринесе за развитието на човешките ресурси заети в пределите на местната власт.

Друга възможност за кандидатстване на Общините като работодатели и представители на местната власт е по **Приоритетна ос 2 (Инвестиционни приоритети – 1, 2, 3 и 4)**. Подкрепят се инициативи, свързани с насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация; интеграция на маргинализирани общности; подкрепа за семейства с деца; по добър достъп до устойчиви услуги на достъпна цена, включително здравни и социални услуги; развитие на социалната икономика и подкрепа за социалните предприятия.

- **Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.** - Общините са допустим бенефициент по **Приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ (Под-приоритети 1, 2 и 3)**. Приоритетната ос цели запазване и подобряване на природозащитното състояние на видове и местообитания, които са оценени като неблагоприятни. Възможните инвестиции са за: поддържане и подобряване на природозащитното състояние на видове и природни местообитания в мрежата Натура 2000; изготвяне/актуализиране/хармонизиране на планове за управление и други стратегически документи; изграждане, развитие, и поддържане на споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 в България.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Идентифицирани от заинтересованите страни нужди и проблеми

Въз основа на проведеното анкетно проучване, респондентите от публичния сектор извеждат като важни за развитието на територията всички видове подобряване и изграждане на малка по мащаби обществена инфраструктура, ремонт и реконструкция на пътната мрежа, която е в незадоволително състояние; изграждане, доизграждане или рехабилитация на ВиК инфраструктурата (посочват като съществен проблем ниското ниво на изграденост на канализационна мрежа в почти всички населени места в община Кирково и в някои от населените места в община Златоград, липсата ПСОВ в община Кирково и др.), нужда от подобряване на селищната среда (места за отдих, детски и спортни площадки, подобряване на състоянието на мрежата на уличното осветление, в т.ч. подобряване на енергийната ефективност и т.н.).

Община Кирково и община Златоград имат успешно изпълнени проекти в предходния период програмен период и демонстрират наличието на необходимия опит, капацитет и ресурси, с които могат активно да участват като бенефициенти при изпълнението на СВОМР. Общините имат висока готовност за реализация на проекти за подобряване или разширяване на малка по мащаби инфраструктура, осигуряване на достъп до интегрирани социални и здравни услуги в домашна среда за възрастни хора и хора с увреждания, инвестиции в изграждане и поддръжка на туристически екопътеки за публично ползване.

1.2. Образователни и обучителни организации (училища, детски градини, ЦПО и др.) - учебни заведения от системата на основното и средното образование, детски градини, детски ясли, центрове за професионално обучение и др. –

Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР

Потенциалните мерки от програмите, подкрепящи воденото от общностите местно развитие, в които заинтересованата страна – **Образователни и обучителни организации** са допустим бенефициент и имат възможност да кандидатстват, при одобряване на стратегията за ВОМР на МИГ Кирково - Златоград.

- **Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.** – Образователните и обучителни организации – само ако са професионални гимназии, които имат право да обучават по професии в определени направления - в селските райони са допустим бенефициент по **мярка 1** „Трансфер на знания и действия за

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

осведомяване“ (**Под-мярка – 1.1, 1.2 и 1.3**) подкрепа се предоставя за професионално обучение в областта на земеделското и горското стопанство, предвиждат се курсове за придобиване на умения, семинари, демонстрационни дейности и дейности за осведомяване, обмяна на опит и посещения на земеделски и горски стопанства.

Друга възможност за публичните образователни организации – само ако са професионални гимназии, които имат право да обучават по професии в определени направления - е по **под-мярка 2.3**, предоставя се помощ за обучение на консултанти – семинари, курсове. Темите могат да обхващат действащо или ново европейско и национално законодателство, новости, практики, научни резултати и други.

Възможност за **училищата, детски градини и други публични образователни организации** е по **под-мярка 7.2**, където основен бенефициент са общините. Целта на мярката е устойчивост на социално-икономическото развитие в населените места, това от своя страна води до подобряване на съществуващата инфраструктура и качеството на предлаганите услуги. С прилагането на мярката ще се създаде, подобри или разшири малка по мащаби инфраструктура в селските райони. Идентифицирана е необходимост за публичните образователни организации от изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура.

- **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.** - Центрове за професионално обучение (ЦПО) и работодателите са допустим бенефициент по **Приоритетна ос 1 (Инвестиционни приоритети - 1, 3, 6 и 7)**. Подкрепят се инициативи, свързани с прилагането на стратегии за учене през целия живот, обучението и развитието на професионални умения и квалификация, усъвършенстването на универсални умения на работната сила, активизира и приобщава неактивните лица, подобряване достъпа до заетост на безработни лица. Прилагането на приоритетната ос ще допринесе за развитието на човешките ресурси заети в пределите на предприятието

Идентифицирани проблеми и нужди на образователните институции – училища и детски градини

Идентифицираните нужди и проблеми на образователните организации на територията на МИГ Кирково – Златоград са свързани с материално-техническа база, която има нужда от обновяване. Някои от училищата имат нужда от инвестиции за подобряване на

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

енергийната ефективност на сградния фонд, обновяване и създаване на специализирани кабинети за преподаване – езикови зали, интерактивно обучение, професионално обучение, актови зали и други.

Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение е допустима дейност по под-мярка 7.2 на ПРСР, с допустим бенефициент община Кирково/ община Златоград.

Училищата и детските градини, работят както за постигане на добро образователно ниво на подрастващите и младежите, така и за възпитаване на отговорност у тях към заобикалящата среда и местната общност. Организацията на различни извънкласни занимания винаги е съпътствала образователния процес, в тази връзка е идентифицирана и нуждата от изпълнението на дейности, насочени към приобщаване на децата и младежите към опазването на нематериалното културно и природно наследство.

ЦПО и други обучителни организации

Връзката между бизнеса и организациите, предоставящи различни видове обучения (професионална квалификация, ключови компетентности и др.) е от изключителна важност за устойчивото развитието на местната икономика. Идентифицираната от бизнеса необходимост за повишаване качеството на човешките ресурси и предвидените дейности за насърчаване на заетостта вкл. чрез обучения за личностно развитие може да бъде удовлетворена чрез различни видове обучения, предлагани от обучителните организации. Те ще могат да участват проекти и по ОПРЧР ПО 1 ИП, СЦ 1, 3 и 6, предоставяйки необходимите обучения, в тази връзка ЦПО и организациите, предоставящо услуги в сферата на образованието са включени като заинтересована страна от прилагането на СВOMP.

2. Заинтересовани страни от частния сектор

Съгласно Наредба 22 за прилагане на под-мярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. (ПРСР 2014-2020 г.) частният сектор обхваща: лица, регистрирани да извършват дейност по Търговския закон или по Закона за кооперациите, организация, обединяваща и защитаваща техни интереси, както и физически лица, осъществяващи стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Групите заинтересовани страни от частния сектор, които са определени на територията на МИГ Кирково-Златоград, включват:

- микропредприятия извън сектора на земеделието
- малки и средни предприятия извън сектора на земеделието
- земеделски производители и преработватели

Представителите на частния сектор посочват като приоритетни областите за подпомагане както неземеделски дейности, така и земеделски. Инвестициите в частния сектор ще повишат конкурентоспособността на местната икономика и ще осигурят постоянна заетост на местното население, което е предпоставка за цялостно местно развитие.

2.1. Микропредприятия извън сектора на земеделието

В тази група са включени микропредприятия развиващи своята дейност извън сектора на земеделието на територията на МИГ Кирково - Златоград. Броят на предприятията е значителен, поради което те представляват голяма част от потенциални бенефициенти към Стратегията за воденото от общностите местно развитие.

Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР

Потенциалните мерки от програмите, подкрепящи воденото от общностите местно развитие, в които заинтересованата страна – **Микропредприятия извън сектора на земеделието** са допустим бенефициент и имат възможност да кандидатстват, при одобряването на стратегията за ВОМР на МИГ Кирково – Златоград.

- **Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.** –Инвестициите в създаване и развитие на микропредприятията в селските райони по **под-мярка 6.4 „Подкрепа за инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности“** е възможност за диверсификация на местната икономика, което е от особена важност за община Кирково, в която основният сектор е селското стопанство – моноструктурно, с основен подотрасъл тютюнопроизводство. Целта на мярката подобряване на икономическата активност и ниската степен на предприемачество, задържане на жителите в селските райони, задържане на младото население и разнообразяване на икономиката, намаляване на бедността. Мярката подпомага инвестициите в неземеделски дейности, развитие на конкурентоспособността,

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

създаването на заетост, технологии в областта на „зелената икономика“, развитие на туризъм, съчетаващ природни и културни ценности.

Следваща възможност за кандидатстване на микропредприятията в селските райони е по мярка 8 (**под-мярка 8.1, под-мярка 8.3, под-мярка 8.4, под-мярка 8.5 и под-мярка 8.6**), която предоставя инвестиции в развитието на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите. По под-мярка 8.1 създаването и залесяването на горски масиви, бенефициенти са юридически лица стопанисващи земеделски и неземеделски територии. Бенефициент по останалите мерки са юридически лица стопанисващи горски територии, инвестициите в тях са свързани с предотвратяването и възстановяването на щети от горски пожари и природни бедствия; инвестиции, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми; прилагане на технологии в лесовъдството и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти.

- **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.** - Микропредприятията са допустим бенефициент в лицето си на работодатели по **Приоритетна ос 1 (Инвестиционни приоритети - 1, 3, 6 и 7)**. Подкрепят се инициативи, свързани с прилагането на стратегии за учене през целия живот, обучението и развитието на професионални умения и квалификация, усъвършенстването на универсални умения на работната сила, активизира и приобщава неактивните лица, подобряване достъпа до заетост на безработни лица. Прилагането на приоритетната ос ще допринесе за развитието на човешките ресурси заети в пределите на предприятията.

Друга възможност за кандидатстване на микропредприятията като работодатели е по **Приоритетна ос 2 - Инвестиционен приоритет 1** – „Интеграция на маргинализираните общности, в това число роми, мигранти и др.“. Подкрепят се инициативи, свързани с насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация, интеграция на маргинализираните общности, достъп до социални и здравни услуги, достъп до образование и обучение на уязвимите общности.

Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати

Проектните идеи на микропредприятията са различна насоченост, тъй като имат широк кръг от възможности и готовност за кандидатстване. Развитие на различни услуги в полза на населението – достъп до транспортни средства, финансово-счетоводни, административно-правни, дентални и авторемонтни услуги.

Потенциалните кандидати демонстрират готовност в осъществяването на проекти,

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

свързани с производството и продажбата на неземеделски продукти, като бетонни изделия, шивашки изделия и други, за целта проектите са насочени към реконструкция и модернизация на производствените бази. Потенциал за развитие в района е туризмът, района е благоприятен за развитието на туристически услуги от всякакъв характер - разширяване и подобряване на хотелските услуги, изграждане и обновяване на туристически обекти, изграждане на алтернативни туристически атракции, като конна база. Високата готовност на кандидатите от микропредприятията и липсата на опит за прилагането на стратегията за BOMP, ще изисква необходими целенасочени дейности за подпомагане на проектните предложения от бенефициентите.

Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати

Проблемите на микропредприятията са свързани основно с остарялата производствена база и липсата на качество и разнообразие в произведената продукция. От значение за тях е модернизацията на цеховете, производствени халета и инвестиции в оборудването им. Проблем за решаване според тях е и повишаване на качеството и количеството на произведената продукция, което от своя страна ще подобри икономическата и финансова стабилност на предприятията, Разширяването на пазара за произведената продукция ще допринесе за разкриването на работни места, намаляване на безработицата и задържане на населението в трудоспособна възраст на територията на общините.

2.2. Малки и средни и предприятия извън сектора на земеделието

Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за BOMP

Потенциалните мерки от програмите, финансиращи воденото от общностите местно развитие, в които заинтересованата страна – **Малки и средни предприятия** са допустим бенефициент и имат възможност да кандидатстват при одобряването на стратегията за BOMP на МИГ Кирково – Златоград.

➤ Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. –

Малките и средните предприятия са допустим бенефициент по **под-мярка 8.6 – „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“**, която предоставя инвестиции в развитието на

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

конкурентоспособността, подобряване на производството и многофункционалността на собствениците на гори. Целите са регулирани на състава и произхода на насажденията в зависимост от функциите им и поставените цели; подобряване на защитните и специалните функции на горите; подобряване на здравословното състояние и устойчивостта на горите; поддържане и опазване на биологичното разнообразие в горите; намаляване на риска за възникване на пожари в горите.

- **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.** – Малките и средни предприятия са допустим бенефициент в лицето си на работодатели по **Приоритетна ос 1 (Инвестиционни приоритети - 1, 3, 6 и 7)**. Подкрепят се инициативи, свързани с прилагането на стратегии за учене през целия живот, обучението и развитието на професионални умения и квалификация, усъвършенстването на универсални умения на работната сила, активизира и приобщава неактивните лица, подобряване достъпа до заетост на безработни лица. Прилагането на приоритетната ос ще допринесе за развитието на човешките ресурси заети в пределите на предприятията.

Друга възможност за кандидатстване на малките и средни предприятия като работодатели е по **Приоритетна ос 2 - Инвестиционен приоритет 1** – „Интеграция на маргинализираните общности, в това число роми, мигранти и др.“. Подкрепят се инициативи, свързани с насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация, интеграция на маргинализирани общности, достъп до социални и здравни услуги, достъп до образование и обучение на уязвимите общности.

- **Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.** - Малките и средни предприятия са допустим бенефициент по **Приоритетна ос 1 – Инвестиционен приоритет 1.1** „Технологично развитие и иновации“, мярката цели да допринесе за стимулиране на иновационната активност на предприятията в областите на интелигентната специализация, чрез: стимулиране на сътрудничеството с научните среди; въвеждане на специфични мерки за подкрепа на иновационната дейност в предприятията; развитие на съществуващи и въвеждане на нови финансови инструменти за финансиране на иновационните дейности; подкрепа за изследователска и иновационна инфраструктура за нуждите на бизнеса; интернационализация на иновационния процес; популяризиране на добрите практики в иновационната дейност.

Друга възможност за кандидатстване на малките и средни предприятия е по **Приоритетна ос 2 – Инвестиционен приоритет 2.1 и 2.2** – „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“. Целта е постигане на положителен ефект върху

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

развитието на устойчива пазарна конкурентоспособност на българските МСП, повишаване на производителността, качество на продуктите и услугите, експортен потенциал, формиране на висока добавена стойност, пазарна устойчивост чрез подобряване на ресурсната ефективност.

Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати

Интересът на МСП на територията на общините Кирково и Златоград към ОПИК и ОПРЧР е изключително висок, желанието на заинтересованите страни е подобряване на капацитета на предприятията, повишаване на конкурентоспособността и квалифициране на персонала. Проектните идеи са насочени съответно към модернизиране на предприятията и обучението на персонала. Като добра възможност и перспектива в развитието си, МСП отбелязват важността на стратегическото географско положение на територията, което осигурява по-лесен достъп до чуждестранни пазари, необходимостта от технологичното обновление на производствената база, най-вече в промишления сектор, осигуряващ най-значителната част от работните места.

Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати

Идентифицираните проблеми на малките и средни предприятия след направеното анкетно проучване показва необходимостта от разширяването на производствения процес, подобряване на технологиите и модернизация на техническият инвентар. Предприятията отбелязват като съществен проблем за нормалното им функциониране намирането на квалифицирани кадри в различни отрасли, затова е необходимо професионалното обучение и квалифициране на работната ръка. Стимулирането на инвестиции в отраслите ще допринесе за икономическото развитие и ограничаване на безработицата на територията на МИГ Кирково – Златоград.

2.3. Земеделски производители и преработватели - физически и юридически лица, вкл. земеделски кооперации и преработватели на селскостопанска продукция намиращи се на територията на МИГ Кирково - Златоград. За заинтересовани страни смятаме и малките земеделските производители и преработватели от територията на МИГ Кирково – Златоград с обем

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

на СПО под 8000 евро, които наброяват 54% от взелите участие в анкетното проучване земеделски производители и преработватели.

Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за BOMP

Потенциалните мерки от програмите, подкрепящи воденото от общностите местно развитие, в които заинтересованата страна – **Земеделски производители и преработватели** са допустим бенефициент и имат възможност да кандидатстват при одобряването на стратегията за BOMP на МИГ Кирково – Златоград.

- **Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.** – земеделските производители и преработватели са допустим бенефициент по **мярка 4 (под-мярка – 4.1, 4.2 и 4.4)**. Целта на мярката е модернизирание на земеделските стопанства, подобряване на икономическата стойност на стопанствата, модернизирание на физическият капитал, въвеждане на нови технологии, увеличаване на площите с трайни насаждения, съхранение на продукцията, конкурентоспособността на хранителния сектор утвърждава качествени хранителни продукти със специфично национално и регионално значение. Мярката подпомага инвестиции в земеделски стопанства, в преработка/маркетинг на селскостопански продукти, непроизводствени инвестиции в областта на агроекологията.

Друга възможност за кандидатстване на земеделските производители и преработватели в селските райони е по **под-мярка 6.4** „Подкрепа за инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности“. Целта на мярката подобряване на икономическата активност и ниската степен на предприемачество, задържане на жителите в селските райони, задържане на младото население и разнообразяване на икономиката, намаляване на бедността. Мярката подпомага инвестициите в неземеделски дейности, развитие на конкурентоспособността, създаването на заетост, технологии в областта на „зелената икономика“, развитие на туризъм, съчетаващ природни и културни ценности.

Следваща възможност за кандидатстване е по мярка 8 (**под-мярка 8.1, под-мярка 8.3, под-мярка 8.4, под-мярка 8.5 и под-мярка 8.6**), която предоставя инвестиции в развитието на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите. По под-мярка 8.1 създаването и залесяването на горски масиви, бенефициенти са юридически лица стопанисващи земеделски и неземеделски територии. Бенефициент по останалите мерки са юридически лица стопанисващи горски територии, инвестициите в тях са свързани с предотвратяването и

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

възстановяването на щети от горски пожари и природни бедствия; инвестиции, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми; прилагане на технологии в лесовъдството и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти.

Възможност за земеделските производители и преработватели е и **под-мярка 16.1** „Подкрепа за сформирани и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост“, която подкрепя прилагането на интерактивни иновационни модели за постигане на целите на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ) за селскостопанска производителност и устойчивост, да се насърчи сътрудничеството за разработване на нови продукти, практики, процеси и технологии и да се стимулира икономически обосновано развитие на къси вериги на доставки, местните пазари и местните хранителни вериги.

- **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.** - земеделските производители и преработватели са допустим бенефициент в лицето си на работодатели по **Приоритетна ос 1 (Инвестиционни приоритети - 1, 3, 6 и 7)**. Подкрепят се инициативи, свързани с прилагането на стратегии за учене през целия живот, обучението и развитието на професионални умения и квалификация, усъвършенстването на универсални умения на работната сила, активизира и приобщава неактивните лица, подобряване достъпа до заетост на безработни лица. Прилагането на приоритетната ос ще допринесе за развитието на човешките ресурси заети в пределите на стопанствата на земеделски производители.

Друга възможност за кандидатстване на земеделските производители и преработватели като работодатели е по **Приоритетна ос 2 - Инвестиционен приоритет 1** – „Интеграция на маргинализираните общности, в това число роми, мигранти и др.“. Подкрепят се инициативи, свързани с насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация, интеграция на маргинализираните общности, достъп до социални и здравни услуги, достъп до образование и обучение на уязвимите общности.

Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати

Проектните идеи на представителите на селскостопанският сектор, заявени в анкетните карти, включват модернизиране на земеделските стопанства, развитие високопланинско

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

земеделие, отглеждането на плодове и зеленчуци и развитие на биологичното земеделие. Други нужди, идентифицирани от представителите на тази заинтересована група са свързани с модернизация на движима и недвижима собственост, строително-монтажни дейности на стопанствата и други видове инвестиции в земеделски стопанства – създаване на трайни насаждения от овощни култури, насаждения от лавандула, зеленчукови оранжерии и др. Земеделските стопани, развиващи част от своята дейност в сектора на преработвателната промишленост на селскостопански продукти, имат интерес към модернизация на производствените бази – цех за консервиране на зеленчуци, преработка и сушене на плодове, преработка на етерично маслени култури и увеличаване на хладилните помещения с цел по целесъобразното съхранение на произведената продукция и намаляване на количеството непотребна продукция.. Кандидатите гарантират бъдещи инвестиции и в преработката на млечни продукти – модернизация на мандрите, с цел подобряване на качеството на продукцията и намирането на по-голям пазар. Предвиждат се инвестиции в изграждането и подобряването на кравеферми и овцеферми в района. В някои от проектните идеи на потенциалните кандидати се предвиждат и производство на енергия за собствени нужди от възобновяеми източници като оборска тор и биомаса.

Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати

След направеното проучване земеделските производители идентифицират като основен липса на модернизация в стопанствата, що се отнася до животновъдните ферми – много от тях не покриват европейските стандарти и продукцията им е обезценена. Животновъдите имат необходимост от места за водопой и навеси, когато стадата са на паша. Алтернативните източници на енергия, са необходими, тъй като не всички стопанства са снабдени, а и прилагането на алтернативни източници има почва за развитие. Площите, които са предвидени за зеленчукови градини визират като проблем липсата на постоянен водоизточник за гравитачно капково поливане.

3. Заинтересовани страни от неправителствения сектор

Съгласно Наредба 22 от 2015 г. за прилагане на под-мярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. (ПРСР 2014-2020 г.) неправителственият сектор включва лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) или по Закона

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

за народните читалища (ЗНЧ), както и физически лица, самоопределящо се като представител на този сектор. Групите заинтересовани страни от неправителствения сектор на МИГ Кирково-Златоград включват нестопанските организации, регистрирани по ЗЮЛНЦ (сдружения в областта на културата, спорта, околната среда и др., вкл. училищни настоятелства), читалищата и местните поделения на вероизповедания.

3.1. Нестопански организации - нестопанските организации във всички сектори, регистрирани по ЗЮЛНЦ (сдружения в областта на културата, спорта, околната среда и др., вкл. училищни настоятелства)

Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР

Потенциалните мерки от програмите, подкрепящи воденото от общностите местно развитие, в които заинтересованата страна – **Нестопански организации** са допустим бенефициент и имат възможност да кандидатстват при одобряване на стратегията за ВОМР на МИГ Кирково - Златоград.

- **Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.** – Нестопанските организации – само, ако са в областта на селското стопанство, горското стопанство, или в областта на околната среда и водите - в селските райони са допустим бенефициент по **Под-мярка 1.3** „Краткосрочен обмен на опит и посещения в земеделски и горски стопанства“. Подкрепя се предоставя за демонстрационни дейности, обмяна на опит и добри практики, посещения на земеделски и горски стопанства.

Нестопанските организации в селските райони са допустим бенефициент по мярка 7 (**под-мярка 7.2 и под-мярка 7.5**). Целта на мерките е устойчивост на социално-икономическото развитие в населените места, чрез подобряване на съществуващата инфраструктура и качеството на предлаганите услуги. С прилагането на мярката ще се създаде, подобри или разшири малка по мащаб инфраструктура в селските райони – туристическа инфраструктура, социална инфраструктура, спортна и културна инфраструктура. Подобряването и разширяването на основните услуги са основната причина населените места да са по-привлекателни за живеене от населението и развитие на бизнеса. Развитието на туризма в селските райони е от особено значение в отдалечените периферни, крайгранични и планински общини, каквито са общините Кирково и Златоград, които притежават уникални туристически ресурси, следва да ги развият, за да получат по-голяма популярност като нови дестинации.

Следващата възможност за нестопанските организации от областта на селското стопанство, горското стопанство, или в областта на околната среда и водите - е по

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

под-мярка 16.1 „Подкрепа за сформирани и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост“, която подкрепя прилагането на интерактивни иновационни модели за постигане на целите на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, да се насърчи сътрудничеството за разработване на нови продукти, практики, процеси и технологии и да се стимулира икономически обосновано развитие на къси вериги на доставки, местните пазари и местните хранителни вериги.

- **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.** - нестопанските организации са допустим бенефициент по **Приоритетна ос 1 (Инвестиционни приоритети - 1, 3, 6 и 7)**. Подкрепят се инициативи, свързани с прилагането на стратегии за учене през целия живот, обучението и развитието на професионални умения и квалификация, усъвършенстването на универсални умения на работната сила, активизира и приобщава неактивните лица, подобряване достъпа до заетост на безработни лица. Прилагането на приоритетната ос ще допринесе за развитието на човешките ресурси заети в пределите на предприятието.

Нестопанските организации имат възможност за кандидатстване като работодатели и представители на нестопански организации по **Приоритетна ос 2 (Инвестиционни приоритети – 1, 2, 3 и 4)**. Подкрепят се инициативи, свързани с насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация; интеграция на маргинализирани общности; подкрепа за семейства с деца; по добър достъп до устойчиви услуги на достъпна цена, включително здравни и социални услуги; развитие на социалната икономика и подкрепа за социалните предприятия.

- **Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.** – Нестопанските организации са допустим бенефициент по **Приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ (Под-приоритети 1, 2 и 3)**. Приоритетната ос цели запазване и подобряване на природозащитното състояние на видове и местообитания, които са оценени като неблагоприятни. Възможните инвестиции са за: поддържане и подобряване на природозащитното състояние на видове и природни местообитания в мрежата Натура 2000; изготвяне/актуализиране/хармонизиране на планове за управление и други стратегически документи; изграждане, развитие, и поддържане на споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 в България.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати

Заинтересованите страни от тази група са изключително активни организации с туристическа, социална и културна насоченост. Проектните идеи на представителите от нестопанския сектор са насочени към развитието на туристическа инфраструктура, обособяването на екопътеки и туристически атракционни, които ще допринесат за привлекателността на района, съхранение на местната идентичност и култура, чрез възстановяване, опазване и развитие на местното културно наследство и традиции, и съхранение на природното наследство. Другата част идентифицираните нужди са насочени към насърчаване на социалното включване и достъп до социални услуги, подобряване на знанията, уменията и квалификацията на човешките ресурси.

3.2. Културни организации (вкл. Читалища) -

Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР

Потенциалните мерки от програмите, подкрепящи воденото от общностите местно развитие, в които заинтересованата страна – ***Културни организации (вкл. Читалища)*** са допустим бенефициент и имат възможност да кандидатстват при одобряване на стратегията.

- **Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.** – Културни организации (вкл. читалища) - като юридически лица с нестопански цел - в селските райони са допустим бенефициент по мярка 7 (**под-мярка 7.2 и под-мярка 7.5**). Целта на мерките е устойчивост на културният живот в населените места, това от своя страна води до подобряване на съществуващата инфраструктура на обекти, свързани с културният живот и качеството на предлаганите от тях услуги. С прилагането на мярката ще се създаде, подобри или разшири малка по мащаби инфраструктура в селските райони – туристическа инфраструктура и културна инфраструктура. Развитието на туризма в селските райони е от особено значение в отдалечените периферни, крайгранични и планински общини, каквито са общините Кирково и Златоград, които притежават уникални туристически ресурси, следва да ги развият, за да получат по-голяма популярност като нови дестинации.
- **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.** - Културни организации (вкл. читалища) са допустим бенефициент по **Приоритетна ос 1 (Инвестиционни приоритети - 1, 3, 6 и 7)**. Подкрепят се инициативи, свързани с прилагането на стратегии за учене през целия живот, обучението и развитието на професионални умения и квалификация, усъвършенстването на универсални

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

умения на работната сила, активизира и приобщава неактивните лица, подобряване достъпа до заетост на безработни лица. Прилагането на приоритетната ос ще допринесе за развитието на човешките ресурси заети в пределите на предприятието.

Културни организации (вкл. читалища) имат възможност за кандидатстване като работодатели и юридически лица с нестопански цел по **Приоритетна ос 2 (Инвестиционни приоритети – 1, 2, 3 и 4)**. Подкрепят се инициативи, свързани с насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация; интеграция на маргинализирани общности; подкрепа за семейства с деца; по добър достъп до устойчиви услуги на достъпна цена, включително здравни и социални услуги; развитие на социалната икономика и подкрепа за социалните предприятия.

- **Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.** – Културни организации (вкл. читалища), юридически лица с нестопански цел, са допустим бенефициент по **Приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ (Под-приоритети 1, 2 и 3)**. Приоритетната ос цели запазване и подобряване на природозащитното състояние на видове и местообитания, които са оценени като неблагоприятни. Възможните инвестиции са за: поддържане и подобряване на природозащитното състояние на видове и природни местообитания в мрежата Натура 2000; изготвяне/актуализиране/ хармонизиране на планове за управление и други стратегически документи; изграждане, развитие, и поддържане на споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 в България.

Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати

Проектните идеи на читалищата са свързани с осигуряване на финансиране за културни дейности и мероприятия, както и модернизация и развитие на тяхната материална база. Готовността за участие на кандидатите и активността им при изготвянето на стратегията е висока, единственият ограничаващ фактор и липсата на достатъчен финансов ресурс.

Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати

Проблем пред кандидатите е установен в недостига на материални средства за осъществяване проекти на висока стойност. Идентифицират се проблеми като липсата на отоплителни източници в сградите, необходимост от сценични облекла

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

и носи и за самодейните колективи в читалищата, обогатяване на библиотечното богатство, инвестиции в съвременна озвучителна техника и др.

3.3. Местни поделения на религиозни общности, регистрирани по Закона за вероизповеданията -

Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР

Потенциалните мерки от програмите, подкрепящи воденото от общностите местно развитие, в които заинтересованата страна – **Местни поделения на религиозни общности** е допустим бенефициент и има възможност да кандидатства при одобряване на стратегията

- **Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.** – Местни поделения на религиозни общности в селските райони са допустим бенефициент по **под-мярка 7.6** „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата“. Целта на мярката е запазване на духовния и културния живот на населението. Подкрепят се интервенции в инфраструктура, която позволява да се запази културната идентичност и традициите в селските райони, да се повиши качеството на живот на хората, живеещи в тях.

Следваща възможност за кандидатстване на местни поделения на религиозни общности в селските райони е по мярка 8 (**под-мярка 8.1, под-мярка 8.3, под-мярка 8.4, под-мярка 8.5 и под-мярка 8.6**), която предоставя инвестиции в развитието на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите. По под-мярка 8.1 създаването и залесяването на горски масиви, бенефициенти са организации стопанисващи земеделски и неземеделски територии. Бенефициент по останалите мерки са организации стопанисващи горски територии, инвестициите в тях са свързани с предотвратяването и възстановяването на щети от горски пожари и природни бедствия; инвестиции, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми; прилагане на технологии в лесовъдството и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти.

- **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г.** - местни поделения на религиозни общности са допустим бенефициент, в лицето си на работодатели по **Приоритетна ос 1 (Инвестиционни приоритети - 1, 3, 6 и 7)**. Подкрепят се инициативи, свързани с прилагането на стратегии за учене през целия живот, обучението и развитието на професионални умения и квалификация,

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

усъвършенстването на универсални умения на работната сила, активизира и приобщава неактивните лица, подобряване достъпа до заетост на безработни лица. Прилагането на приоритетната ос ще допринесе за развитието на човешките ресурси заети в пределите на местната власт.

Друга възможност за кандидатстване на местни поделения на религиозни общности - като работодатели и регистрирани поделения на вероизповеданията – е по **Приоритетна ос 2 (Инвестиционни приоритети – 1, 2 и 3)**. Подкрепят се инициативи, свързани с насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация; интеграция на маргинализирани общности; подкрепа за семейства с деца; по добър достъп до устойчиви услуги на достъпна цена, включително здравни и социални услуги; развитие на социалната икономика и подкрепа за социалните предприятия.

Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати

Проектните идеи на кандидатите са насочени към инвестиции в реконструкцията на религиозни храмове, създаване и оборудване на социална трапезария в сградата на религиозни храмове.

Идентифицирани проблеми и специфики на потенциални кандидати

Основните изразени от представителите на местните поделения на религиозните общности потребности и проблеми в региона са свързани със състоянието на сградите, необходимост от реконструкция и реставрация.

Спецификата на тези кандидати е проблемът с регистрацията като юридически лица с нестопанска цел на територията на МИГ Кирково – Златоград, много от тях не са регистрирани на територията, което прави готовността им за участие в стратегията ниска и рискована.

4. Идентифицирани потенциални кандидати и бенефициенти по проекти към стратегията за водено от общностите местно развитие

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Основни групи заинтересовани страни, идентифицирани проблеми, очаквания, потребности и интерес, съответствие с допустимите мерки от програмите за включване в стратегията за BOMP:

Таблица 1

Сектор/ заинтересована страна	Идентифицирани потребности и очаквания	Избрана мярка в стратегията за BOMP
ПУБЛИЧЕН СЕКТОР		
<p>1. Общини, кметства и други публични органи</p>	<p>Публичните органи идентифицират като основен проблем достъпа до финансови ресурси за изграждане и поддържане на различни видове малка по мащаби инфраструктура за обществено ползване. Очакванията на публичния сектор включват решаване на важните проблеми и нужди на инфраструктурата: ремонт и реконструкция на пътната мрежа, която е в незадоволително състояние; изграждане, доизграждане или рехабилитация на ВиК инфраструктурата (ниско ниво на изграденост на канализационна мрежа в почти всички населени места в община Кирково и в някои от населените места в община Златоград, липсата ПСОВ в община Кирково и др.), нужда от подобряване на селищната среда (места за отдих, детски и спортни площадки, подобряване на състоянието на мрежата на уличното осветление, в т.ч. подобряване на енергийната ефективност и т.н.).</p> <p>Потребностите на социална сфера са изследвани задълбочено, потребностите на заинтересованите страни, анализът на наличните социални услуги и техният капацитет поставят в центъра нуждата от разширяване капацитета (броя</p>	<p>ПРСР под-мярка 7.2 ЕЗФРСР/ Регламент 1305/2013 (Мярка 7.5.1 „Инвестиции за отдих и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство на територията на МИГ Кирково - Златоград“)</p> <p>ОПРЧР ПО 1 ИП, СЦ 1, 3 и 6</p> <p>ОПРЧР ПО 2 ИП 3</p>

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Сектор/ заинтересована страна	Идентифицирани потребности и очаквания	Избрана мярка в стратегията за ВОМР
	потребители) на социални и здравни услуги. Основната причина е демографската характеристика на населението, тенденцията на застаряване и необходимостта от обхващане на по-голяма част от самотно живеещите стари хора и лица с увреждания от системата на социалните услуги.	
<p>2. Образователни и обучителни организации (училища, детски градини, ЦПО и др.)</p>	<p>Училища, детски градини: Идентифицираните нужди и проблеми на образователните организации на територията на МИГ Кирково – Златоград са свързани с материално-техническа база, която има нужда от обновяване. Някои от училищата имат нужда от инвестиции за подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд, обновяване и създаване на специализирани кабинети за преподаване – езикови зали, интерактивно обучение, професионално обучение, актови зали и други.</p> <p>Училищата и детските градини, работят както за постигане на добро образователно ниво на подрастващите и младежите, така и за възпитаване на отговорност у тях към заобикалящата среда и местната общност. Организацията на различни извънкласни занимания винаги е съпътствала образователния процес, в тази връзка е идентифицирана и нуждата от изпълнението на дейности, насочени към приобщаване на децата и младежите към опазването на нематериалното културно и природно наследство.</p>	<p>Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение е допустима дейност по под-мярка 7.2 на ПРСР, с допустим бенефициент община Кирково/община Златоград</p> <p>ЕЗФРСР/ Регламент 1305/2013 (Мярка 7.5.1 „Инвестиции за отдих и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство на територията на</p>

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Сектор/ заинтересована страна	Идентифицирани потребности и очаквания	Избрана мярка в стратегията за ВОМР
	<p>ЦПО и други обучителни организации</p> <p>Връзката между бизнеса и организациите, предоставящи различни видове обучения (професионална квалификация, ключови компетентности и др.) е от изключителна важност за устойчивото развитието на местната икономика. Идентифицираната от бизнеса необходимост за повишаване качеството на човешките ресурси и предвидените дейности за насърчаване на заетостта вкл. чрез обучения за личностно развитие се среща и с необходимостта от развитие на обучителните организации. Те ще могат да участват проекти и по ОПРЧР ПО 1 ИП, СЦ 1, 3 и 6, предоставяйки необходимите обучения.</p>	<p>МИГ Кирково - Златоград”)</p> <p>ОПРЧР ПО 1 ИП, СЦ 1, 3 и 6</p>
СТОПАНСКИ СЕКТОР		
<p>3. Микропредприятия извън сектора на земеделието</p>	<p>Съществуващите микропредприятия на територията на МИГ представляват повече от 90 % от общия брой предприятия. Проблемите на микропредприятията са свързани основно с остарялата производствена база и липсата на качество и разнообразие в произведената продукция. Създаването на неземеделски микропредприятия в секторите с висок потенциал за развитие (туризъм, услуги и т.н.) е от съществено значение за подпомагане процеса на диверсификация на местната икономика, което е особено важно за община Кирково. Нагласите на</p>	<p>Под-мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ финансира проекти за развитие на неземеделски дейности. По-голямата част от нуждите на микропредприятият а са допустими за финансиране по</p>

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Сектор/ заинтересована страна	Идентифицирани потребности и очаквания	Избрана мярка в стратегията за ВОМР
	заинтересованите страни показват висока степен на готовност и желание за развитие на различно неземеделски дейности.	под-мярката ОПРЧР ПО 1 ИП, СЦ 1, 3 и 6
<p>4. Малки и средни предприятия извън сектора на земеделието</p>	<p>Идентифицираните проблеми на малките и средни предприятия след направеното анкетно проучване показва необходимостта от разширяването на производствения процес, подобряване на технологиите и модернизация на техническия инвентар. Предприятията отбелязват като съществен проблем за нормалното им функциониране намирането на квалифицирани кадри в различни отрасли, затова е необходимо професионалното обучение и квалифициране на работната ръка. Стимулирането на инвестиции в отраслите ще допринесе за икономическото развитие и ограничаване на безработицата на територията на МИГ Кирково – Златоград. Като добра възможност и перспектива в развитието си, МСП отбелязват важността на стратегическото географско положение на територията, което осигурява по-лесен достъп до чуждестранни пазари, необходимостта от технологичното обновление на производствената база, най-вече в промишления сектор, осигуряващ най-значителната част от работните места.</p>	<p>ОПИК ПО 2 ИП 2.2 ОПРЧР ПО 1 ИП, СЦ 1, 3 и 6</p>
<p>5. Земеделски производители и преработватели</p>	<p>В процеса на подготовка на настоящата стратегия, като основен проблем в сектора на селското стопанство, земеделските производители и преработватели изтъкват</p>	<p>ПРСР под-мярка 4.1 е насочена към подкрепа за инвестиции в</p>

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Сектор/ заинтересована страна	Идентифицирани потребности и очаквания	Избрана мярка в стратегията за ВОМР
	<p>нуждата от модернизация в стопанствата. Много от животновъдните ферми не покриват европейските стандарти и продукцията им е с незадоволително качество за постигането на висока добавена стойност. Алтернативните източници на енергия са необходимост, тъй като не всички стопанства са електрифицирани, а и прилагането на алтернативни източници влияе на екологичната обстановка в територията. Зеленчуко-производителите отбелязват липсата на постоянен водоизточник за гравитачно капково поливане. Добавянето на стойност към земеделските продукти чрез създаване на преработвателни предприятия от сектор земеделие е от съществено значение за цялостното повишаване на конкурентоспособността и ефективността на селското стопанство на територията на МИГ Кирково - Златоград.</p>	<p>земеделски стопанства</p> <p>ПРСР под-мярка 4.2 подкрепя инвестиции в преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти</p> <p>ПРСР под-мярка 6.4 подкрепя диверсификацията към неземеделски дейности с бенефициенти земеделски стопани</p>
<p>6. Земеделски производители и преработватели – малки земеделски стопанства</p>	<p>Малките земеделски стопанства са по-голямата част от земеделските стопанства на територията на МИГ Кирково – Златоград. Модернизирането на физическите им активи е от съществено значение за подобряване на икономическите им резултати, тъй като улеснява въвеждането на нови процеси и технологии за повишаване качеството на произвежданата продукция, намаляване на производствените разходи и разнообразяването на дейностите в стопанството, включително към неземеделските сектори, както и прехода от конвенционално към биологично</p>	<p>ПРСР под-мярка 4.1 е насочена към подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства, вкл. малки земеделски стопанства</p> <p>ПРСР под-мярка 4.2 подкрепя инвестиции в преработката, предлагането на пазара и/или</p>

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Сектор/ заинтересована страна	Идентифицирани потребности и очаквания	Избрана мярка в стратегията за ВОМР
	земеделско производство.	развитието на селскостопански продукти, вкл. малки земеделски стопанства ПРСР под-мярка 6.4 подкрепя диверсификацията към неземеделски дейности с бенефициенти земеделски стопани, вкл. малки земеделски стопанства
НЕСТОПАНСКИ СЕКТОР		
7. Културни организации (вкл. читалища)	Основните изразени проблеми и потребности пред кандидатите са установени в недостига на материални средства за осъществяване проекти на висока стойност. Идентифицират се проблеми със сградният фонд - като липсата на отоплителни източници в помещенията, необходимост от сценични облекла и носии за самодейните колективи в читалищата, обогатяване на библиотечното богатство, инвестиции в съвременна озвучителна техника и др.	ПРСР под-мярка 7.2 са инвестициите в сградния фонд. ЕЗФРСР/ Регламент 1305/2013 (Мярка 7.5.1 „Инвестиции за отдых и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство на територията на МИГ Кирково - Златоград“)

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Сектор/ заинтересована страна	Идентифицирани потребности и очаквания	Избрана мярка в стратегията за ВОМР
<p>8. Местни поделения на вероизповеданията</p>	<p>Представителите на местните поделения на религиозните общности и вероизповедания отбелязват, че основните потребности и проблеми в региона са свързани със състоянието на сградите, необходимостта от реконструкция и реставрация. Спецификата на при кандидатите е проблемът с регистрацията като юридически лица с нестопанска цел на територията на МИГ Кирково – Златоград, много от тях не са регистрирани на територията, което прави готовността им за участие в стратегията ниска и рискована.</p>	<p>Не са избрани мерки</p>
<p>9. НПО от всички сектори</p>	<p>Заинтересованите страни от тази група са изключително активни организации с туристическа, социална и културна насоченост. Проектните идеи на представителите от нестопанския сектор са насочени към развитието на туристическа инфраструктура, обособяването на екопътеки и туристически атракционни, които ще допринесат за привлекателността на района, съхранение на местната идентичност и култура, чрез възстановяване, опазване и развитие на местното културно наследство и традиции, и съхранение на природното наследство. Другата част идентифицираните нужди са насочени към насърчаване на социалното включване и достъп до социални услуги, подобряване на знанията, уменията и квалификацията на човешките ресурси.</p>	<p>ЕЗФРСР/ Регламент 1305/2013 (Мярка 7.5.1 „Инвестиции за отдих и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство на територията на МИГ Кирково - Златоград“)</p> <p>ОПРЧР ПО 1 ИП, СЦ 1, 3 и 6</p> <p>ОПРЧР ПО 2 ИП 3</p>

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

III.

ПРОГРАМИ И МЕРКИ С ВИСОК ПОТЕНЦИАЛ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО СВОМР

1. ПРСР/ ЕЗФРСР

1.1. **Мярка 4.1 „Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства“**

Основание за включване на мярката - Необходимостта от модернизация, строително – монтажни работи и други видове инвестиции в земеделски стопанства.

Оцененият потенциал на представителите на Земеделските производители на територията на общините Кирково и Златоград, изведен от анкетното проучване и проведените срещи свързани с изготвянето на стратегията за ВОМР, сочат че кандидатите имат готовност за усвояването на средствата предвидени по стратегията за ВОМР. Респондентите поставят мярка 4.1 на трето най-предпочитано място (фиг. 13), при избора си да кандидатстват. Интерес проявяват и към Тематичната програма за малките стопанства, която да осигури възможност на стопанствата с производствен обем до 8000 евро, тъй като според фиг. 6 стопанствата с производствен обем до 8000 евро преобладават на територията. При проведените срещи със заинтересовани страни и проучването, беше потвърден значителният потенциал за включване на мярката в стратегията, тъй като според фиг. 8 поставят на трето място развитието на земеделските стопанства.

Проведеното проучване чрез работни срещи и конференции, анкетно проучване показва висок потенциал сред земеделските производители, включително от страна на малки земеделски стопанства

1.2. **Мярка 4.2 „Подкрепа за инвестиции в преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти“**

Основание за включване на мярката - Инвестиции в модернизация на производствени предприятия в сектора на земеделието и преработващи селскостопанска продукция

Оцененият потенциал на земеделските производители и преработватели по мярката, след направеното анкетно проучване и проведените срещи свързани с изготвянето на стратегията за ВОМР, имат готовност и потенциал за усвояването на средствата свързани с преработката на селскостопански продукти (фиг. 8). На територията на МИГ Кирково -

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Златоград се забелязва необходимост приоритизиране на нуждата от повишаване на конкурентоспособността на преработващите предприятия и повишаване на качеството на произведената продукция, тъй като според фиг. 4 секторите в които развиват дейност земеделските производители са предимно преработвателни – мляко, зеленчуци, месо и т.н. . Респондентите поставят мярка 4.2 на четвърто по - предпочитания място (фиг. 13), при избора си да кандидатстват. Включването на мярката в стратегията трябва да насърчава инвестициите в малките земеделски стопанства. При проведените срещи беше потвърден потенциалът за включване от присъстващите заинтересовани страни.

1.3. Мярка 6.4 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“

Основание за включване на мярката: Инвестиции в неземеделски дейности – модернизация на микропредприятия извън сектора на земеделие

Съществуващите микропредприятия на територията на МИГ представляват повече от 90 % от общия брой предприятия. Проблемите на микропредприятията, участващи в проведеното проучване и срещи са свързани основно с остарялата производствена база и липсата на качество и разнообразие в произведената продукция. Създаването на неземеделски микропредприятия в секторите с висок потенциал за развитие (туризъм, услуги и т.н.) е от съществено значение за подпомагане процеса на диверсификация на местната икономика, което е особено важно за община Кирково. Нагласите на заинтересованите страни показват висока степен на готовност и желание за развитие на различно неземеделски дейности.

1.4. Мярка 7.2 Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура

Основание за включване на мярката: Нужда от изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на различни видове малка по мащаби инфраструктура – публична, образователна, културна, спортна, социална и др.

Публичните органи идентифицират като основен проблем достъпа до финансови ресурси за изграждане и поддържане на различни видове малка по мащаби инфраструктура за обществено ползване. Очакванията на публичния сектор съответстват на изведените в социално-икономическото проучване нужди на инфраструктурата: ремонт и реконструкция на пътната мрежа, която е в незадоволително състояние; изграждане, доизграждане или рехабилитация на ВиК инфраструктурата (ниско ниво на изграденост на

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

канализационна мрежа в почти всички населени места в община Кирково и в някои от населените места в община Златоград, липсата ПСОВ в община Кирково и др.), нужда от подобряване на селищната среда (места за отдих, детски и спортни площадки, подобряване на състоянието на мрежата на уличното осветление, в т.ч. подобряване на енергийната ефективност и т.н.).

Потребностите на социална сфера, изведени от проучването и срещите със заинтересованите страни поставят в центъра нуждата от разширяване капацитета (броя потребители) на социални и здравни услуги. Основната причина е демографската характеристика на населението, тенденцията на застаряване и необходимостта от обхващане на по-голяма част от самотно живеещите стари хора и лица с увреждания от системата на социалните услуги.. Респондентите поставят мярка 7.2 на второ най - предпочитано място (фиг. 13) при избора си да кандидатстват, а според фиг. 8 на четвърто място по тип предпочитана инвестиция в подобряване на обществена инфраструктура. Присъстващите заинтересовани страни на събитията отбелязват мярка 7.2 като основен източник на финансиране за широк кръг от дейности, свързани с подобряването на публичната инфраструктура, която е достъпна за всички заинтересовани страни в Стратегията за BOMP. Подобряването на услугите и съоръженията за обществено ползване са основната причина населените места да са по-привлекателни за живеене от населението и предразполагат към развитието на бизнес в района.

1.5. Мярка ЕЗФРСР/ Регламент 1305/2013 (мярка, включваща инвестиции за отдих и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство на територията на МИГ Кирково - Златоград)

Основание за включване на мярката: Проектните идеи на заинтересованите страни са насочени към развитието на туристическа инфраструктура, обособяването на екопътеки и туристически атракциони, които ще допринесат за привлекателността на района, съхранение на местната идентичност и култура, чрез възстановяване, опазване и развитие на местното културно наследство и традиции, и съхранение на природното наследство. Обхватът на допустимите дейности, включени в ПРСР не съответства изцяло на нуждите и очакванията на заинтересованите страни, от което следва да разработи мярка, отговаряща на реалните потребности на местната общност и допринасяща на целите ЕЗФРСР за развитие на селските райони. Подобна мярка може да включва „меки дейности“ за съхраняване и развитие на нематериалното културно и природно наследство на територията на МИГ Кирково – Златоград, което ще съхрани местната идентичност и култура. Комбинирането на мярката с инвестиционни дейности, насочени към развитие на туристическа инфраструктура ще бъде в пряка връзка с очакванията на местната общност.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Респондентите поставят мярка 7.5 на пето място (фиг. 13), при избора си да кандидатстват.

2. ОПИК

2.1. **Приоритетна ос 2, Инвестиционен приоритет 2.1 „Капацитет за растеж на МСП“**

Основание за включване на мярката: Инвестиции за подобряване на производствения капацитет на малки и средни предприятия

Интересът на МСП по мярката е висок. Респондентите поставят инвестиционният приоритет на първо място (фиг. 13), при избора си да кандидатстват и на второ място (фиг. 8) като тип инвестиция – развитие на МСП извън сектора на земеделието. Малките и средните предприятия извън сектора на земеделието на територията на общините имат възможност да са потенциални бенефициенти само към оперативна програмата иновации и конкурентоспособност, одобрената стратегия за ВОМР е друга възможност. Присъстващите заинтересовани страни на събитията отбелязват включването на мярката като необходима за постигането на положителен ефект върху развитието на устойчива конкурентоспособност на МСП на територията на общините Кирково и Златоград, в резултат ще повиши производителността, качество на продуктите и услугите, експортният потенциал, формира висока добавена стойност и пазарна устойчивост чрез подобряване на ресурсната ефективност.

3. ОПРЧР

3.1. **Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“ – Инвестиционни приоритети 1, 3 и 6**

Основание за включване на мярката: Подобряване на достъпа до заетост и качеството на работните места чрез обучения, професионални консултации, осигуряване на заетост на безработни лица, преквалификация на човешки ресурси

Изследваните заинтересовани страни проявяват значителен интерес по мярката Респондентите поставят инвестиционните приоритети 1, 3 и 6 на първите три места (фиг. 14), при избора си да кандидатстват и на пето място тип инвестиция, която биха направили (фиг. 8), и на трето място тип разходи (фиг. 9). Присъстващите заинтересовани страни на

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

събитията от неправителствения сектор, подчертаха важноста стратегията за ВОМР да насърчава младежката заетост и да намали безработните лица на територията на двете общини, за тази цел отбелязаха необходимостта от професионални обучения и допълнителна квалификация на населението. Затова в стратегията е необходимо включването на мярка, която да подобри достъпа до заетост на икономически неактивните лица и да подпомогне младежката заетост на териториалният обхват на МИГ Кирково – Златоград.

3.2. Приоритетна ос 2 Инвестиционен приоритет 3 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“

Основание за включване на мярката: Насърчаване на социалното включване – достъп до здравни услуги и социални дейности за възрастни хора и хора с увреждания

Представителите на публичния сектор, както и нестопанските организации, работещи в сферата на социалните услуги идентифицират мярката като изключително важна за осигуряване на по-добро качество на живот на рисковите социални групи, в т.ч. хората с увреждания, възрастните самотно живеещи хора с невъзможност от самообслужване и др. Основните проблеми в сферата на социалните услуги, изтъквани по време на срещите със заинтересованите страни и проучването са недостатъчните финансови ресурси за обхващане на нуждаещите се целеви групи. Системата от социални услуги на територията на МИГ Кирково – Златоград е добре развита, но не успява да обхване нуждаещите се от социални услуги в домашна среда жители. Респондентите поставят инвестиционен приоритет 3 на първо три място (фиг. 14), при избора си да кандидатстват. Присъстващите заинтересовани страни на мероприятията - представители на местните власти и физически лица, подчертаха необходимостта от достъп до здравни и социални услуги на населението. Потенциалните бенефициенти имат засилен интерес и готовност за кандидатстване когато стратегията бъде одобрена.

IV.

ПРОГРАМИ И МЕРКИ С НИСЪК ПОТЕНЦИАЛ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО СВОМР

1. Мерки от ПРСР, с нисък потенциал или без интерес от страна на ЗС

1.1. Мярка 1 „Трансфер на знания и действия за осведомяване“ (Под-мярка – 1.1, 1.2 и 1.3)

Основание за изключване на мярката в СВОМР:

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

Присъстващите на събитията и респондентите, след направеното анкетно проучване и проведените срещи свързани с изготвянето на стратегията за ВОМР, нямат интерес към мярка 1, мярката включва три под-мерки, които общо събират по-малко от 2% от отговорите на респондентите (фиг. 13). Липсата на интерес към мярката се дължи на допустимите бенефициенти – професионални гимназии, които провеждат обучение в областта на селското стопанство, на територията на МИГ Кирково – Златоград няма подходящи бенефициенти.

1.2. Под - мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“

Основание за изключване на мярката в СВОМР:

Присъстващите на събитията и проведените срещи, свързани с изготвянето на стратегията за ВОМР и респондентите на анкетно проучване, имат интерес към под-мярка 7.5, които събират към 10 % от отговорите на анкетиране (фиг. 13). Желанието на респондентите и присъстващите на събитията е добавяне на мярката, но не в пълния и вид, а комбинирана с възможност за проекти включващи меки дейности. За тази цел се препоръчва в стратегията да бъде включена мярка, комбинираща инвестиции за отдих и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство на територията на МИГ Кирково - Златоград, която да отговаря на нуждите и очакванията на местната общност.

1.3. Под – мярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата“

Основание за изключване на мярката в СВОМР:

Присъстващите на събитията и респондентите, след направеното анкетно проучване и проведените срещи свързани с изготвянето на стратегията за ВОМР, нямат интерес към под-мярка 7.6, която събира към 3 % от отговорите на респондентите (фиг. 13). Друга основателна причина за изключването на под-мярката е проблемът с регистрацията на юридически лица с нестопанска цел на територията на МИГ Кирково – Златоград, много от тях не са регистрирани на територията, което прави готовността им за участие в стратегията ниска и рискована.

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

1.4. Мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите“

Основание за изключване на мярката в СВОМР:

Присъстващите на събитията и респондентите, след направеното анкетно проучване и проведените срещи свързани с изготвянето на стратегията за ВОМР, нямат интерес към инвестиции в горският сектор, мярката включва пет под-мерки, които общо събират по-малко от 10% от отговорите на респондентите (фиг. 13). На фиг. 8 респондентите поставят развитието на горското стопанство, като тип инвестиция на последно място. Представителите на горският сектор и общините като собственици на горски масиви, потвърдиха на изминалите събития, че нямат интерес за включването на мярката в стратегията за ВОМР.

1.5. Мярка 9 „Създаване на групи и организации на производителите“

Основание за изключване на мярката в СВОМР:

Мярка 9 – създаване на групи и организации на производители, беше отбелязана в анкетните карти (фиг. 13) от заинтересовани страни с цел да приоритизират повишаването на конкурентоспособността на пазара на земеделските стопанства на територията на МИГ, които не разполагат със значителен обем на произведената продукция. Респондентите от анкетното проучване, които отбелязват липсата на интерес към мярката са 62 %, а едва 18 % са за (фиг. 12). В процеса на обсъждане на Стратегията на организираните срещи, идентифицираните кандидати отхвърлиха добавянето на мярката в полза на развитието на по приоритетните области в селското стопанство, а заявिलите интерес ще се насочат към националната програма.

2. ОПИК

Присъстващите на събитията представители на МСП и респондентите на анкетно проучване не проявяват интерес към разработването и внедряването на иновации. Липсата на капацитет за тях те обясняват основно със слабо развитата научно изследователска и развойна дейност на територията на МИГ Кирково – Златоград. По време на проведените срещи, свързани с изготвянето на стратегията за ВОМР, МСП идентифицират като основен проблем пред тяхното развитие необходимостта от технологично обновление на производствената база, внедряването на нови технологии и подобряване квалификацията на заетите кадри в производството. Отношението на

Този документ е създаден в рамките на Договор за безвъзмездна финансова помощ №РД50-154/07.12.2015 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“, мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Сдружение „Местна Инициативна Група – Кирково - 2010“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

респондентите към тези мерки е видно на фиг. 14 по горе, също и на фиг. 11 на която 62 % отбелязват липсата на интерес към развитието на иновации.

3. ОПОС

Основание за изключване на програмата:

Представителите на неправителственият сектор и общините на територията на МИГ, не проявяват интерес (фиг. 14) към включването на Оперативна програма Околна среда към допустимата по стратегиите за ВОМР приоритетна ос „Натура 2000 и биоразнообразие“. В община Златоград допустимите територии са ограничен брой, а община Кирково разполага с територия по Натура 2000, но няма интерес към прилагането на предвидените дейности.

Всички останали мерки от оперативните програми и програмата за развитие на селските райони, предложени за включване в стратегията за ВОМР на МИГ Кирково – Златоград са изключени, поради липсата на интерес от страна на анкетираните лица - изразено на фиг. 13 и фиг. 14. В процеса на провеждане на информационните събитията по разработване и консултиране на стратегията за ВОМР присъстващите заинтересовани страни не подложиха мерките на обсъждане.

